

Oldřich Mikulášek:

Křehké věci

**Pramínkem tenkým crčí víno.
Nejtíšším hláskem zpívá pták.
Nevím, či je to něčí vinou,
že probírám se pavučinou
jen kmitem řas
a jemně tak,
abych z ní rosu nesetřás.**

**Tak zachraňujem křehké věci.
Snad nejskrytější city... Snad.
Možná i tajnou radost něčí
smlčíme jenom ptačí řečí,
tou beze slov,
s níž chodí spát
nach v růži zas - už vyhaslou.**

**Ve válce rozhodnost,
v porážce vzdor,
ve vítězství velkomyslnost,
v míru dobrá vůle.**

(Sir Winston Leonard Spencer-Churchill, britský politik, premiér Spojeného království, spisovatel [Nobelova cena za literaturu 1953], historik, žurnalista, voják a zákonodárce. Je považován za nejvýznamnějšího státníka 20. století.)

*Erik Pardus,
Pavel Kunert,
Zdeněk Junák*

*Dušan Vitázek,
Eva Jedličková*

*Radka Coufalová,
Petr Gazdík*

*Michal Matěj,
Pavla Princová*

*Dušan Vitázek,
Marta Prokopová*

Eva Jedličková

Premiéra 1. března 2008

Režisér Stanislav Slovák,
kostýmní návrhářka
Andrea Kučerová,
choreografka
Hana Kratochvilová,
dramaturg
a překladatel
Jan Šotkovský

Evelína Jirková

Křesťanství

and Na skle malované

Marta Prokopová

Eva Jedličková

Hana Holířová

Monika Světnicová

U ŠÁLKU KÁVY S BÁROU RÁCOVOU JÁN JACKULIAK

Ján Jackuliak na jevišti vytváří velmi výrazné, mnohdy až démonické postavy. Svým ztvárněním gangстера v Deníku krále však definitivně dokázal, že má velký smysl pro humor a že mu komediální rovina není vzdálená. To ostatně spolu s Oldřichem Smyslem, Lukášem Kantorem, Alanem Novotným a Petrem Dočkalem předvedli i v soutěži televize Nova X-factor, kde se svou skupinou Alxida postoupili až do finále. Na internetu koluje hned několik kopií jejich vystoupení, vždy s nadšenými ohlasy. Sami členové Alxidy svůj styl označují podle Roberta Fulghuma Belum, tedy „ještě ne tak docela ano.“ Podle toho, co jsem dosud viděla na jevišti, jsem čekala přídrzklého herce. A Ján Jackuliak mě přitom překvapil tím, že se choval naprosto nenuceně, byl velmi příjemný a nebývale hezky mluvil o svém rodinném zázemí...

Z jaké pocházíte rodiny?

Já jsem z výborné rodiny (smích). Máma učila společenskou výchovu a tanec, táta byl politik. Moji rodiče jsou opravdu skvělí, měl jsem moc pěkné dětství. Výborně vycházím i se svou o pět let starší sestrou.

Ovlivnilo vás v dospívání nějak to, že máte starší sestru? Dávala vám třeba rady, jak se chovat k dívkám?

To ne, ona mě spíš dávala do latě. I mě mlátila (smích). Sblížili jsme se hlavně poté, co se jí narodila dcera. Máme teď spolu úplně jiný vztah, máme se rádi.

Zní to, že máte pěkný vztah i s rodiči...

Ano, mám silný vztah k mámě i k tátovi. Táta je super chlap. V dětství se mi velmi věnoval, hodně jsme spolu jezdili na výlety. Jako kluk jsem znal celé Československo. Pochodili jsme snad úplně

všechno. Taky mě naučil lyžovat, hrál se mnou fotbal, basketbal, tenis...Na mámě se mi zase hrozně líbilo její chování ve společnosti. Ona byla, a stále je, velmi hrdá žena. Když vešla do místnosti, tak tam prostě BYLA. Má obrovské charisma.

Nikdy jste se proti rodičům nebouřil?

Ale samozřejmě. To bylo přímo hrozné. (smích) Asi v patnácti jsem se strašně zamiloval. Zpočátku to rodiče neřešili, jenže já jsem se pak přestal učit a nakonec jsem nechodil ani do školy. To jsme se s tátou a mámou hrozně chytli, trvalo to asi rok... Měli pravdu, ten vztah mě vážně omezoval. Hrozně jsem se flákal, půjčoval jsem si peníze... Byl jsem prostě moc zamilovaný, místo očí jsem měl dvě srdíčka.

Prožíváte takhle silně zamilovanost i dnes?

Takhle už ne, snažím se udržet si svůj život. Ale samozřejmě zamilovanost prožívám a své přítelkyně si opravdu vážím.

Vaše znamení zvěrokruhu je rak, ti bývají velmi citliví. Platí to na vás?

Rozhodně. To mám po mámě, která je taky velmi citlivá. Takže já nejsem citlivý na druhou, ale na šestou. Dokáže mě dojmout i dobře natočená reklama! (Předvádí scénku jak pláče, pak se začne smát.) Pak si chlapsky řeknu: Co děláš? Ale co bych se kontroloval, když jsem prostě takový...

Taková citlivost vám určitě pomáhá v herectví...

V herectví mi to určitě pomáhá, ale má to i tu druhou stránku. Když se nedaří, tak je to se mnou špatný. To se radši schovám do ulity, jinak bych byl zlej.

Jaké bylo dětství v malém, třicetitisícovém Lučenci?

Měli jsme takovou partu, bylo nás čtrnáct kamarádů a spolu jsme zažili skoro všechno na světě. Byli

jsme docela sígři, hodně jsme vyváděli. Ve čtrnácti letech jsem ale odešel od rodiny na konzervatoř do Košic a tam jsem se hodně změnil. Něco při mně ale v té době našťestí stálo. Jistě, mívál jsem chvílky, kdy jsem měl pocit, že mi patří celý svět. Že budu všechno dělat se všema (smích). Ale pak se to vrátilo do normálu.

Pak jste šel do Brna na JAMU, bylo rozhodování, zda opustit Slovensko, těžké?

Byl jsem rok v angažmá košického divadla, když jsem se seznámil se Zuzkou Kyselovou (v MdB hrála například ve West Side Story, My Fair Lady či v Přeletu nad kukaččím hnízdem, pozn.), která v Brně JAMU studovala a doporučila mi ji. Tak jsem prostě šel. Nebylo to vůbec těžké, mám rád změny. Brno se mi moc líbí, jsou tu bezvadný lidi.

Rikáte, že máte rád změny. Kdyby teď přišla nabídka jinam nebo jste se zamiloval, odešel byste z Brna, nebo už jste tu zapustil kořeny?

Nad tím jsem několikrát uvažoval, ale nedokážu vám odpovědět. Záleželo by na okolnostech a já v takové situaci ještě nebyl. A do Prahy mě to zatím netáhne. Možná jen příležitostně, na nějakou práci, ale že bych se tam přestěhoval, to zatím ne. Možná to přijde, až budu starší.

Váš tatínek byl politik, volíte na Slovensku?

Volím. Víte, já mám od táty trochu víc informací o tom, jak to chodí. Znáám i to černé zákulisí, tak se snažím volit třeba tak, aby se to trochu vyřešilo. Ale ono se to stejně všechno vrátí do starých kolejí, takže mi to už začíná být trochu jedno. Myslím, že to nevyřeší nic. Dostal jsem nabídku do slovenské politiky, ale to bych dělat nemohl. To bych byl do týdne mrtvý! (smích)

Jako Slovák žijící v Čechách to můžete posoudit – vidíte rozdíly mezi českou a slovenskou mentalitou?

Vidím obrovské rozdíly. Ale i mezi mentalitou českou a moravskou. Podle mě mají Moraváci ke Slovákům blíž, a to nejen zeměpisně, ale i charakterem. Líbí se mi, že když na Slovensku nastane problém, tak se bouchne do stolu a problém se vyřeší. Tady, a hlavně v Čechách, mi to připadá spíš takové „nevím, uvidím, podle toho, jak se situace vyvine...“ Nechci soudit, co je horší nebo lepší, ale mně je bližší to bouchnutí do stolu. A musím taky říct, že na to hodně doplácím.

Sledujete slovenská divadla?

Ano, to mě samozřejmě zajímá. Víte, teď je s kulturou na Slovensku hrozný problém. Když to řeknu laicky, tak je rozkradená. Třeba v Praze vznikají hodně komerční věci, různé ty muzikály a podobně, ale vydělané peníze se zase vrátí do kultury. Jenže na Slovensku je někdo ukradne. Vidíte, to tam snad ani nedávejte, to je zase ta moje přímočarost (smích). Tam nějaké peníze na různé projekty jsou, ale pak zase záhadně zmizí. Pražské muzikály, to je pro mě peklo, ale nějak to aspoň funguje. Na Slovensku se neděje nic. Přitom jsou tam famózní herci. Mám mezi herci spoustu kamarádů a známých, vím, že jsou výborní, ale nemají práci.

Co vám tak vadí na pražských muzikálech?

To totiž nejsou muzikály. To jsou koncerty jakých-

si hvězd. Nejhorší je, když se říká: „Jdeme se podívat na Ivetku Bartošovou.“ Nefekne se: „Jdeme na Tři mušketýry.“ Pak vznikají situace: „Podívej, Pepa Vojtek. A co zpívá? To je jedno, ale je to Pepa Vojtek, včera jsem ho viděl v reklamě.“ Tak to přece nemá být. To nemá nic společného s divadlem.

Měl jste nějakou nabídku do pražského muzikálu?

NENAHRAZITELNÍ

Když jsem skončil JAMU, tak jsem dostal nabídku na Hříšný tanec. Zkoušeli jsme asi měsíc, když přišli producenti a představení kvůli nedostatku peněz zrušili. A já za to děkoval bohu! Připadal jsem si tam hrozně, jak se tam lidi k sobě chovali...Ne, tohle já nemusím. Takhle se dobré divadlo dělat nemůže.

Ještě k vašemu slovenskému původu. Jaký je váš názor na rozdělení Československa?

No, vám to velmi pomohlo a nás to totálně zničilo. (smích) Všechn průmysl byl umístěn do Čech a Slovensko bylo zemědělské. U nás zůstaly jen Východoslovenské železárny a Slovnaft. Dva podniky nemůžou zachránit slovenskou ekonomiku.

To je ekonomické hledisko. Myslela jsem to ale spíš z té citové stránky...

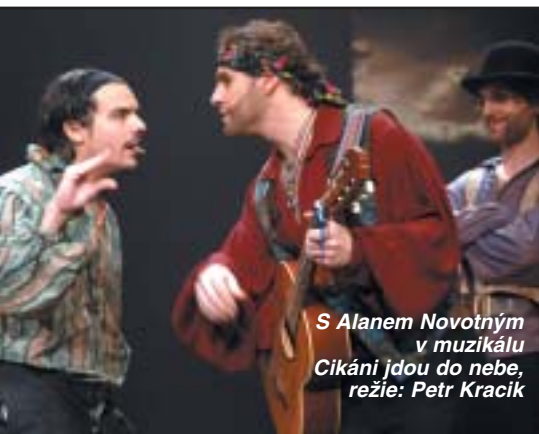
To já neřeším. Stejně mám kamarády všude. Čechy, Poláky, Maďary, Ukrajince.. A teď, když jsme v Evropské unii, je to stejně úplně jedno.

Když jste zmínil unii, jaký na ni máte názor?

Mám z toho takový divný pocit. Něco mi to připomíná. Já bych unii možná bral, kdyby to všechno nerozhodovalo jen pár států. Zase bude někdo někomu něco diktovat. Slovensko má příští rok za-

S Petrem Štěpánem
v muzikálu
Cikáni jdou do nebe,
režie: Petr Kracik

**S Alanem Novotným
v muzikálu
Cikáni jdou do nebe,
režie: Petr Kracík**

vést euro. Vždyť to tam všechny finančně zlikviduje. Na Slovensku je vážně hrozná chudoba. Slováci jsou taková levná pracovní síla. Chápu, že pro mladé lidi má Evropská unie spoustu výhod, ale musí to odtrpět generace, která už kdysi trpěla?

V jakém jazyce se vám zdají sny?

V mých snech se většinou nemluví. Často se mi zdají hrozná sny, to bývá, když mám špatné období. Ale když jsem šťastný, tak se mi zase zdají pěkné. Ale ty už jsem dávno neměl! (smích) Jednu dobu jsem měl sen, opakoval se asi měsíc. Odehrával se v jakémsi městě, kde začala válka, a já jsem vždycky utíkal na mostě. Ten sen mě zaujal. Napadlo mě, že bych si ho mohl nechat vytvořit, ale neudělal jsem to. Kdybych si sny nechal vyložit, tak budu jejich významem ovlivněný, ale co kdyby byl výklad mylný?

Zajímají vás takové nemateriální věci?

Zajímají. Fascinuje mě černá magie, satanismus. Ale nejsem satanista, jsem docela věřící člověk. Ovšem temno mě zajímá a svým způsobem láká, ale ne v tom špatném slova smyslu.

V jednom rozhovoru jste řekl, že vás odrazuje církev. Myslel jste tím její činy v minulosti nebo i současnou tvář?

Oboje. Pro mě je církev akciová společnost, taková špatně placená reklama na boha. A bůh podle mě nesmí mít reklamu. Každý máme svého vlastního boha a já budu věřit tomu, čemu já chci. Nemyslím si, že se církev ubírá správnou cestou. Vždyť ani všichni ti svatí by nemohli souhlasit s tím, jak to teď je. Neznám žádnou věc v daleké ani blízké minulosti, kdy by církev něčemu pomohla.

Potřebují dnes lidé náboženství?

Záleží na konkrétních lidech, ale myslím, že spousta jich náboženství potřebuje. Nemůžu hodnotit celý svět, protože nevím, co se kde děje. Tedy, vím to z médií, ale ta jsou taky placená. Spousta lidí potřebuje v něco věřit. Víte, hrozně mě mrzí jedna věc. Mám spoustu kamarádů a snad všichni jsou zadlužení. Ráno se probudí a už myslí na to, že musí splatit telefon, byt, auto...To je hrozná, pořád to máte v podvědomí. Skládá se to (ukazuje si na hrud' a postupuje až ke krku), skládá, skládá a najednou to nemůže dál

a vybuchne to. To může pro někoho znamenat konec. Nemyslím tím smrt. Já prostě chápu, když dnes někomu „hrábne.“ Tomu já úplně rozumím. Dnešní doba je stresující, hlavně pro mladé lidi. Pociťuji to i na sobě, ale snažím se to vybijet prací. ***Když jsme u toho náboženství, vaši výraznou postavou byl Jidáš. Jak tuto kontroverzní postavu dějin vnímáte?***

Jidáš je taky jen taková církevní propagace. Museli to na někoho hodit. Podle mě byl Jidáš obyčejný Ježíšův kamarád. Ježíše nezradil, on sám se obětoval. Podle mě se Jidáš ani nezabil. Církev musela vytvořit dobro a zlo a někdo to zlo být musel. A sám Jidáš se ptá: „Proč právě já?“ Protože byl Ježíšovi nejbližší, možná byli dokonce nejlepší kamarádi, měl na starosti jeho finance...To jsou podle mě důvody, proč udělali zrádce právě z něj. ***Blíží se vám třicítka. Jak to berete, představuje pro vás nějaký mezník?***

Těším se. Pro chlapa je to ideální věk. Muži mentálně nestárnou, jen mají dražší hračky. Těším se na nějakou změnu a věřím, že přijde. Cítím to. Víte, já bych chtěl v životě něco dokázat, něco po sobě zanechat. Chtěl bych, aby díky mě lidi něco pochopili, posmáli se...

Jak to myslíte?

Chtěl bych dělat režii, divadelní i filmovou. Ale nechci, aby diváci z mého představení odcházeli s tím, že to bylo krásné a pěkné, ale aby jim to něco dalo. Aby jim to představení ukázalo, že něco může být i jinak. Ale zatím se nechci do ničeho vrhat, člověk potřebuje životní zkušenosti. Věřím, že přijdou právě po té třicítce. I když vaříte, tak potřebujete všechny ingredience, aby to bylo dobré a chutné. No a mně jich ještě pořád pár chybí.

*Bára Rácová,
foto: jef Kratochvíl*

**S Ivanou Vaňkovou
v inscenaci
Švejk,
režie: Stanislav Moša**

S herečkou Veronikou Poláčkovou v expozici muzea na Špilberku

O ŠPILBERKU, MUZEÍCH I HISTORIÍ

Ředitel Muzea města Brna Pavel Cyprian (1952) se věnuje muzejnictví už od svých vysokoškolských studií. Prošel tři velké instituce: Moravském zemské muzeum v Brně, Jihomoravské muzeum ve Znojmě a jako šéf skončil v Muzeu města Brna, které sídlí na Špilberku. O tom, jaká je muzeologická věda, zda v muzeu stojí čas, o prvním moravském hradě i jeho legendách a vlastně o historii obecně se točila naše povídání.

Vy jste brněnský rodák. Ve které části města jste se narodil?

Narodil jsem se v porodnici na Obilním trhu, ale vyrůstal jsem na předměstí Brna v Holáskách.

Jaké byly Holásky před půl stoletím?

Byla to vesnice. Vzpomínám si, že v zimě se nesolilo a my se mohli klouzat a sáňkovat přímo na uježděné silnici. Nebyl tam tehdy totiž vůbec žádný provoz. Autobus do Holásek nezajížděl jako je tomu dnes. Byla tam naopak jen vlaková zastávka, která pro změnu dnes už neexistuje.

Takže šťastné dětství kluka, který to měl do velkého města kousek, ale mohl běžet po volné přírodě?

Dá se to tak říct. Kolem celých Holásek byly tehdy pole a louky. Komplikované však bylo dostat se do Brna. Kombinovali jsme autobusy a trolejbusy. Když se mnou maminka třeba jela do dětské nemocnice, byl to skutečně výlet a záležitost na celý den. V době mého dětství byly Holásky samostatná vesnice, později, tuším v roce 1970, byly jako městská část připojeny k Brnu.

A měl jste někdy později při studiích v Brně pocit venkovského balíka, připomínali vám na vysoké uštěpačné váš venkovský původ, jak to často mladí lidé z metropolí dělají?

Nevybavuju si nic takového. Na základní školu do páte třídy jsem chodil v Holáskách a na druhý stupeň do Tuřan. Byli jsme ze stejného prostředí. Do města jsem začal dojíždět až v roce 1968 na gymnázium. Tam byl vlastně každý "odněkud".

Jak bylo Brno v bouřlivém roce 1968 bouřlivé?

Z Brna si toho moc nepamatuju. Bylo mi patnáct. Vybavím si 21. srpen. Nad hlavami nám létaly antonovy

na blízké tuřanské letiště. A ještě si vybavím o rok později to slavné hokejové vítězství nad Rusy, kdy vyrazilo mnoho aut do Brna a mávalo se z nich vlajkami. V září 1968, kdy jsem nastupoval na střední školu, si vzpomínám jen na nějaká shromáždění a pak trznu za Jana Palacha.

S vámi je vzpomínat přímo nutnost. Vy jako historik a muzejník přímo vyběháte k tomu, aby se s vámi člo-

HOST DO DOMU

věk pipal nejen ve vaší osobní historii. Jak jste se ke svému oboru vůbec dostal?

Nebylo to nic tak převratného. Historie a dějepis mne bavily už na základní škole. Na gymnplu jsem studoval na humanitní větvi, kde byl samozřejmě i dějepis.

Já skutečně neuslyším historiku o malém zapáleném chlapečkovi, který ležel v knihách a už ve druhé třídě mrskal tam i zpět všechny průmyslovské panovníky?

To bohužel opravdu ne. Maminka mne třeba od Jiráska odhánět nemusela, když jsme měli povinnou četbu první díl F. L. Věka, mne to tehdy natolik zaujalo, že jsem přečetl i další čtyři pokračování románu. České panovnické dynastie Průmyslovců ani Lucemburků jsem ale tehdy opravdu neznal.

Ale později jste absolvoval na brněnské univerzitě dvojobor historie-archivnictví...

Přirozeno se to tak vyvinulo a měl jsem štěstí, že mne studium i bavilo a splnilo se mi.

V té době jste ještě nemohl tušit, že budete mít jedinou kancelář na hradě Špilberku a dívat se z kopce na město, v němž jste v roce 1977 zakotvil v tehdejšímu Muzeu dělnického hnutí jako kurátor sbírek a správce odborné knihovny. To asi nebylo moc závažné přeskldávat Marxův Kapitál a nesmyslné knížky o revolučním dělnickém hnutí?

S ředitelem SNIP&Co Jiřím Morávkem a moderátorkou Marcelou Vandrovou v kasematech na Špilberku

Nebylo to až tak tristní. Šlo o historické muzeum zaměřené samozřejmě směrem, který jste pojmenovali. V zásadě ale šlo o novodobou historii. Já už na vysoké škole dělal dějiny konce 19. a počátku 20. století. Hodilo se mi to. Ve jmenovaném muzeu jsem skutečně pracoval jako kurátor sbírek, spravoval jsem obrazový materiál: velký fond fotografií a negativů i trojrozměrné předměty. Byly tam i pozůstatky z muzea odboje, které bylo v meziválečné době zbudováno na Špilberku a které pochopitelně přestalo za okupace existovat. Pořádal jsem tak i zbraně či válečná vyznamenání. Kuriozitou byl fond vzpomínek od zasluhujících dělnických předáků. Byly to sběry a zápisy přímo z terénu.

Jsmo na konci sedmdesátých let, normalizace přituhuje. Cítili jste jako mladý historik nějakou diskrepanci v tom oficiálním, přikázaném marxistickém pohledu na dějiny plné floskulí?

Odborná knihovna v muzeu měla i přednosti. Byly v ní také publikace, které nebyly běžně dostupné. Zahrnovaly tisky z období těmi koncem 60. let. Já se tak mohl setkat s díly, která byla na indexu. Četl jsem válečnou historii. Kupříkladu dva svazky válečného zpravodaje Alexandra Wertha, který prožil druhou světovou válku v Sovětském svazu a popsal velmi objektivně celou Velkou vlasteneckou válku. Nebo třeba vzpomínky Viléma Sachera, který bojoval u Dukly a jeho vzpomínky byly něco zcela jiného, než co kázala tehdejší oficiální literatura.

Která období z domácích ale i světových dějin máte vůbec nejráději?

Zůstávám u svého naznačeného období přelomu 19. a 20. století. Nedávno jsem si ale se zájmem třeba přečetl knížku Pavla Balcárka o kardinálu Františku z Dietrichšteina.

Vedete městské muzeum. Co děláte pro popularizaci a připomínání historie Brna?

Muzeum doklady historického i uměleckého vývoje města sbírá a ukazuje je veřejnosti. To je naše základní služba. Naši nejvládnější řečí jsou výstavy. Nyní třeba aktuálně expozice Zmizelý svět brněnských kaváren.

Vedete instituci, která sídlí v objektu hradu Špilberk, jehož pozvolná rekonstrukce v posledních dvou dekáдах představuje nejen pro samu instituci velký oříšek. Můžete opravu Špilberka připomenout?

Rekonstrukce probíhá už od poloviny osmdesátých let. Byly fáze vrcholné i útlumové. Co udělali mí předchůdci je zcela hmatatelným a viditelným přínosem. Hrad se podařilo dostat do důstojné a reprezentativní podoby adekvátní významu této památky. Rekonstrukce ale ještě stále neskončila.

Kolik se dosud proinvestovalo a co ještě chybí správit?

Jde zhruba o čtyři sta milionů korun. Koncem loňského roku byla dokončena výstavba jihovýchodního bastionu, první stavby druhé etapy rekonstrukce. Zbývá toho ale ještě hodně. Z vlastního hradu rekonstrukce celého jižního křídla. Je to ta část obrácená ke Starému Brnu. Zbývá tři křídla jsou opravena a veřejnosti přístupná. Pokračovat bude tzv. severní přístavek, vodárenské nádrže, hospodářské zázemí u severní hradby... zbývá ještě mnoho práce.

A kdy by to mělo všechno zcela skončit?

Na to se těžko odpovídá, protože investorem není muzeum, ale přímo Magistrát města Brna. Věřím, že proces bude pokračovat. V jakémsi výhledu a podle mých představ by bylo ideální ukončit rekonstrukci do pěti let.

Skutálejme se nyní do Moravského zemského muzea a do roku 1991, kdy jste v něm začal pracovat. Co

vás zavedlo do druhého největšího českého muzea?

Na akademické půdě, pracoval jsem tehdy v Historickém ústavu akademie věd, se mi trochu stýskalo po živém muzejnictví. Stal jsem se v Moravském zemském muzeu vedoucím muzeologického oddělení.

Laikům muzeum i muzejnictví často splývá s pojmy, ve kterých stojí čas a jsou tak trochu zaprášené. Vysvětlíte, v čem je věda kolem muzea i ono samotné naopak živé?

Jedná se o disciplínu, která má za úkol vybrat z jevů, co nás obklopují, takové jejich reprezentanty, které stojí za to, aby byly trvale uchovány. Muzeologie prostě umí vyhmátnout ve společnosti, co je typické a co je dokladem minulosti. Umí také předvídat, že některé hmotné doklady či věci si velkou hodnotu v průběhu času získají. V tom jsou muzejnictví i věda o něm velmi zajímavé i živé. Každé muzeum má nějaké sbírky a snaží se je doplňovat a rozvíjet.

Popište mi nejzácnější exponát, který vám kdy prošel rukama?

Byl to soubor tří vzácných předmětů, které nepatřily do sbírek ani Moravského zemského muzea, ani Jihomoravského muzea ve Znojmě a ani Muzea města Brna. Šlo o pohřební insignie krále Přemysla Otakara I. ze sbírek Pražského hradu. Měl jsem to štěstí, že jsem se jich mohl dvakrát dotýkat. Jednou při výstavě ve Znojmě a podruhé na Špilberku.

Jaké to je držet pohřební korunu, která ležela na hlavě prvního velkého přemyslovského panovníka?

S ohňostrůjcem Ivanem Martínkem

Těžko se to popisuje. Pamatuju si na zvláštní pocit skoro až jakéhosi mravenčení. Mít v ruce něco tak cenného, autentického i slavného, to se nepodaří každému.

Pojďme do Znojma, kde jste se stal v roce 1994 ředitelem.

Nu bylo z toho krásných devět let. To ředitelské místo bylo nějaký čas neobsazeno. Z muzea po mně dokonce chtěli nějaké personální tipy. Telefonoval jsem v roce 1994 na okresní úřad a ptal se, zda je místo ještě volné. Tehdy se mne šéfa znojemského odboru kultury zeptala, zda s tím zájemcem přímo mluví. Trefila se. Bylo to trochu impulsivní rozhodnutí, ale ukázalo se jako dobré. **Znojmo je starobylé město, v čem bylo ředitelování tady pro vás přínosné?**

Město Znojmo je velmi zajímavé a dokáže si člověka získat nejen pro svoji starobylou historii, ale také pro její sepectí s fantastickou přírodou. Tyto fenomény se ve Znojmě prolínají. Město má také řadu velkých osobností z přírodních i uměleckých oborů, znojemské muzeum má nádherné sbírky, což mne také uspokojovalo. Byla to ale také příležitost něco po sobě zanechat. Podařilo se mi zrekonstruovat budovu muzea, což bylo v plánu vlastně už od počátku 60. let.

Nyní vedete muzejní instituci sídlící na Špilberku. V čem je tento hrad jedinečný?

Je to jeden z nejvýznamnějších královských hradů v tužemsku. Byl to sídelní hrad moravských markrabat z rodu Lucemburků. Stal se posléze nejmohutnější vojenskou pevností, která osvědčila svůj jedinečný strategický význam v závěru Třicetileté války při obléhání Brna Švédy. Na její odolnosti a samozřejmě statečnosti její posádky spočíval úspěch obrany celého Brna. Jedinečný je ale také svou smutnou pověstí nejobávanějšího a nejtěžšího vězení rakouské monarchie.

Kterou z pověstí či báchorek o Špilberku máte nejraději?

Na Špilberku se ještě kolem roku 1850 věznilo. První turisté do zdejších kasemat vstoupili o třicet let později a bylo potřeba tyto prostory ještě zatraktivnit romantickými povídkami. A tak vznikly pověsti třeba o mokřých lůžkách, do kterých byly zazdívány nevěrné ženy a neustále jim kapala na hlavu voda. Patří k tomu i povídky o tom, jak krutě se na Špilberku mučilo...

Copak se na Špilberku nikdy nemučilo?

To víte, že ne. Bylo to přece vězení. A právo útrpné - tedy doznání pod mučením - bylo už součástí vyšetřování. Do vězení se dostali lidé až po tomto procesu. Traduje se také kouzelná pověst, jak se lidumilný císař Josef II, nechal zavřít na Špilberk, aby na vlastní kůži okusil, jak lidské je toto vězení. A pak prý dal popud k jeho zrušení. Opak byl pravdou. Josef II. vydal příkaz, aby se někdejší vojenská pevnost změnila v civilní trestnici a pro tento účel nechal upravit kasematy. Je to dodnes turisticky nepřitažlivější část Špilberku.

Špilberk má i moderní fámy a pověsti. Vzpomeňte na story s americkou turistkou, která osnovala pojišťovací podvod a do špilberské studny jakože upustila diamantový prsten. Znáte ještě nějaké jiné novodobé záhady?

Když se hradní studna čistila, našel se v ní skelet mladého muže. Dodnes je to tajemství. Nepodařilo se objasnit, kdo to byl ani jak se tam dostal. Jediné co víme, že tam nebyl záměrně vhozen. Měl na sobě zbytky vojenské odevy a kožený šátek čepice. Nemusel to však být voják. Spíše vězeň, který pracoval na čištění studny a byl v ní možná i účelově zapomenutý.

Co důležitého kromě definitivního dokončení rekonstrukce česká Muzeum města Brna třeba v pěti nadcházejících letech?

Určitě památková obnova vily Tugendhat, kterou muzeum spravuje a provozuje jako památkový objekt. Doufám, že už stojíme blízkočko zahájení restaurování této mimořádné památky světového významu. Je třeba také vyřešit uložení sbírek muzea a dosáhnout, aby se naše sbírka moderního umění rozrůstala i o současné

S primátorem města Brna Romanem Onderkou

exponáty.

Co je vašim sbírkovým magnetem, který třeba připomínají všechny kunsthistorické příručky světa?

Z hlediska zahraničního zájmu o zápůjčky je snad naším největším lákadlem sociologický fragment bydení od Jiřího Krohy. Ten si často žádají i ze zámoří. Ze starého umění je to určitě soubor renesančních epitafů z městského kostela svatého Jakuba a soubor barokních plastik Ondřeje Schweigla ze stejného chrámu. To jsou velmi cenné exponáty podobné jako výjimečný soubor barokní lésárny. Máme také špičkové soubory obrazů meziválečné moderny.

Máte dva syny. Bude z nich některý historikem?

Starším bylo osmnáct. A popravdě řečeno se mi právě zmínil, že by ho historie docela bavila.

Jak odpovídáte ve volném čase?

Mám rád klasickou hudbu a četbu. Jsem rád, že se mi díky muzeu podařilo dostat se hodně blízko k architektuře - historické i současné.

Je Brno z tohoto pohledu zajímavé?

Pro člověka zajímavějšího se o architekturu je Brno nesmírně zajímavou lokalitou. A to nejde jen o funkcionalismus, který je takovou zdejší ikonou. Mimořádně kvalitní je i období historismu, druhá polovina předminulého století. Pro běžného turistu asi Brno nebude třeba tak lákavé jako Praha. Uvidí starý hrad, katedrálu s podobou z počátku 20. století a vilu Tugendhat. Praha je v tomto laickém pohledu mnohem rozmanitější a tím i atraktivnější.

Který dům vy máte v Brně nejraději?

Snad bych řekl, že je to pisárka Reissigova vila z roku 1906, dům, který se ve své době osnoval za nejmohutnější obydli rakouské monarchie. Stvořil jej významný vídeňský architekt Leopold Bauer. Je to dům vystavěný racionálně, je zajímavě prostorově řešený a na svou dobu byl vybaven mimořádným komfortem. Tento dům v obecném povědomí zastiňuje třeba Jurkovičova vila, ale já nedám dopustit na tu Reissigovu.

*Luboš Mareček,
foto: jeř Kratochvíl*

Manhattanem vítězí jen Brno a Bratislava. Vím to, ale přesto mě pokaždé překvapí a potěší, že tomu tak stále je. Strávil jsem v Novém Yorku společně s kolegy z divadla první únorový týden. Pomínu jednání, která jsme vedli, ale o několika osobních momentů se s vámi chci podělit.

Hned první den jsme na Broadwayi společně viděli "Spring Awakening", muzikálovou adaptaci hry, kterou napsal v roce 1891 německý expresionista Frank Wedekind (je též autorem Lulu). Inscenace dostala osm cen Tony, má mimořádnou pověst i recenze a podle mého názoru zcela zaslouženě. Čerstvá rocková hudba (výtečný skladatel Duncan Sheik), velmi dobrá struktura inscenace, výborné výkony (ty jsou však v New Yorku k vidění i v úplných kravinách), ale hlavně – silné téma. Příběh o skupině středoškoláků, který se odehrává na konci 19. století v Německu, má velkou moc i magii. Probouzející se jaro v mysli i duši mladého člověka je zjevně never ending story. Neúnavně, jen s malými obměnami se opakuje - a stále nás dojíká.

Občasnou návštěvu New Yorku všem doporučuju, tedy všem, kteří si ji mohou z různých pohledů dovolit. Rád chodím po ulicích města, kde se mi lidi dívají do očí a čas od času se usmějí - jen tak, přestože jsou té-

měř všichni v permanentním spěchu. Informace o tom, že je NY půvabně kaleidoskopicky multikulturální a vyzářuje neběžnou pozitivní energii, je nošením dříví do lesa. Stejně tak je známo, že v soutěži o nejvyšší procento hezkých žen na ulicích nad

SVĚT DIVADEL

měř všichni v permanentním spěchu. Informace o tom, že je NY půvabně kaleidoskopicky multikulturální a vyzářuje neběžnou pozitivní energii, je nošením dříví do lesa. Stejně tak je známo, že v soutěži o nejvyšší procento hezkých žen na ulicích nad

Můj starý kamarád Petr Sís měl v Chelsea výstavu svých obrázků, expozice byla velmi hezká, na vernisáž přišlo mnoho zábavných li-

dě. V mezičase mě seznámil s několika zajímavými lidmi, a tak jsme po chvíli vytvářeli hloučky oba. Kruhy se prolínaly, z leteckého pohledu to mohlo být zajímavé. “Jsme jedni z posledních aktivně posedlých z naší generace,” řekl mi později. Úplně přesně nevím, co všechno tím myslel, ale potěšilo mě to. A taky jsem měl zase jednou dobrý dojem z toho, že jsem Čech. Petrova nová knížka *The Wall* je velmi dojemná.

“*The Fantasticks*” je nejdříve hraný muzikál všech dob. Jeho premiéra se odehrála v New Yorku 3. 5. 1960 a do

dí včetně reprezentantů české diplomacie, Formanových dvojčat (i s rodiči) a různých amerických umělců, z nichž většina vypadala jako Woody Allen. Procházel jsem sálem a slyšel útržky konverzací v různých jazycích. Zde je fragment: Miloš Forman – “Ale, co vy tu zase děláte?” Jef Kratochvíl – “To víte, ono se pořád něco děje...” Společensky zdatný Sís kolem sebe vytvářel hloučky, které se proměňovaly, vznikaly a zanikaly jako kruhy na vo-

13. 1. 2002 se bez přerušení odehrálo 17 162 repríz jedné inscenace, to je šílené číslo! Viděli jsme nové nastudování v malém divadle na Broadwayi a byl to zážitek. Jde o nesmírně imaginativní představení založené na vysoce kultivované poetice i hereckých výkonech. V jednu chvíli vylezli z bedny na jevišti dva klauni, z jednoho z nich jsem nemohl spustit oči. Přibližně osmdesátiletý herec rozměru Lawrence Oliviera a charismatu Johna

**Zdenek Merta
s výtvarníkem
Petrem Sísem**

Lennona předváděl neuvěřitelné věci. Na konci se ukázalo, že jde o Toma Jonese - autora libreta "The Fantasticks". Šel jsem za ním do šatny a strávil s ním půlhodinu povídáním o divadle, které si budu dlouho pamatovat. Život strávený v důsledném zájmu o jednu oblast přináší úžasné výsledky - nejspíš ve všech oborech lidské činnosti.

Dělal jsem nedávno hudbu pro americkou animovanou pohádku "Voyage to the Bunny Planet" - je to moc milý film podle knížek Rosemary Wells, který režíroval Gene Deitch a komentář namluvila Maggie Guylenhaal (hrála například v Sherry-Baby). Producentovi filmu jsem psal, že jedu do New Yorku, zavolal a pozval mě do studia Weston Woods v Connecticutu. Přijel jsem tam náhodou, zrovna když film míchali. Soustředěně poslouchali exponovanou pasáž s foukací harmonikou, kterou mi nahrál Zdeněk Haník, trenér našich volejbalových reprezentantů a nadšený bluesman. "Hmm, slyšíte kouče české volejbalové reprezentace", říkám. "Co?", povídá producent filmu. "Ale nic..." Co já jim budu vykládat, že jo?

Poslední den jsme vi-

deň velmi pěkné a dojemné show "The Color Purple". Opět se jedná o velmi kvalitní předlohu - Alice Walker dostala za svůj stejnojmenný román (česky Barva nahu) v roce 1983 Pulitzerovu cenu, o dva roky později ho do filmu převedl Steven Spielberg. Poměrně složitý příběh o osudech dvou černých sester (ve filmu je Whoopi Goldberg a Oprah Winfrey) má velký emotivní náboj. I v muzikálové podobě jde o nesmírně poutavé VYPRÁVĚNÍ o potřebě lásky, svobody a síle člověka. Na jevišti jsou všichni černí, černá je i hudba, některá čísla pak naprosto strhující. Podobně jako u Spring Awakening jde o mocné téma a mimořádně dobré libreto i hudbu, jako kdyby to psal jeden člověk. Ve skutečnosti jsou autoři čtyři (Marsha Norman, Brenda Russell, Allee Willis a Stephan Bray) - asi si dobře rozuměli, anebo si s tím vážně dali práci. Každopádně výborný výsledek a já jsem několikrát brečel.

A už jsme zase doma, tak do práce, ať taky uděláme něco hezkého.

Zdenek Merta, foto: jef Kratochvil

**Režisér Miloš Forman
se svou ženou,
tchýní
a americkými
dvojčaty**

Vendula Šeráková

(Využil jsem příležitosti a pozval Vendulku na svačinu)

Dáš si palačinku s tvarohem? Bez tuku smažená, přímo taneční strava(!).

Tak jo...

(ochutná) Dobrá?

Výborná...já jsem hrozně „sýrová“.

Takže máš ráda sýr...

No, hlavně takové prozralé, akorát je to hrozně drahé...

No, to je dneska všechno, co je kvalitní...

...ale řekni mi, už jsi se někde uplatnila, nebo jsi šla do MdB rovnou ze školy?

...rovnou ze školy, já jsem totiž nechtěla dělat klasický balet, protože už mě na škole nebavil, tak jsem uvažovala „kam?“, protože všude se dělal klasický balet a já chtěla dělat něco trochu jiného a napadlo mě vlastně „městské“, protože jsem o něm hodně slyšela už od Vlasů... a najednou se vypsal konkurz a já jsem si říkala, že za to nic nedám...

No, vždyť my jsme vlastně byli na konkurzu spolu. Je zvláštní, že si tě vůbec nepamatuju. Faktem je, že jsem byl celý vyjevený...

..já taky...(smích)...Já si pamatuju akorát Peňu (Hana Josefiiová), přišla v modrém tričku, opálená - ona mě učila v kroužku moderny - a teď ji najednou potkám u tyče.

A ona taky dělala konkurz?

No...!

Aha a jak to probíhalo?

Já jsem vlastně byla na tanečním konkurzu. Nej dřív byla baletní část a pak Peňa dělala jazzový trénink, nějakou vazbu...

Bylo tam hodně lidí?

Docela jó, byly tam i nějaké spolužačky z mé třídy a já jsem si říkala, proboha, kolik holek tak berou? No a brali tři, čtyři. Tak to mě napadlo, že nemám šanci, měla jsem totiž vypěstované dost malé sebevědomí ze školy. Tak jsme odtančili, já jsem byla rudá, jak jsem se snažila, abych se dostala. A druhý den jsme ve škole vrátili kostýmy a najednou telefon, neznámé číslo. Napadlo mě „kdo to je?“. Na druhé straně se ozvalo jenom „Dobrý den, Igor

ČERT TĚ VEM

*S Dušanem Vítázkem
v muzikálu
Josef a jeho úžasný
pestrbarevný plášť,
režie: Stanislav Moša*

A jak to vidíš s baletem do budoucna?

Jako tady, v MdB? No, mně se tady strašně líbí...

Mně taky, ale nemůžeš přece tančit celý život, snad jen učit, nebo...

Chtěla bych zkusit třeba bytový design. Přemýšlela jsem nad tím, jak začít znova studovat, ale většina škol je denní, ale to já bych už si nezvykla. Člověk je zvyklý už vydělávat, má svůj komfort, znáš to. I o JAMU, o muzikálu, jsem přemýšlela, ale ono je taky denní.

Ale tak... nějak bys to zvládla, ne?

Pravda je, že už chodím zpívat asi tři roky...

Takže z tebe bude zpěvačka...

No, zas tak si nefandím, ale víš co, je mi jednadvacet, a tak snad postupně. Ono, muzikálové herectví stejně není jenom o tanci, nebo o baletu. Člověk by měl zvládat všechno. Já jsem začala na zpěv

Ondříček, MdB“ a já se zomhla nejdřív jen na „Oh...cože?“ (smích), no prostě jsem se ani na nic nezeptala a jen jsem horlivě souhlasila, že to беру.

Všiml jsem si, že máš pěkné autíčko...

...Fabii.

A vyplatí se ti?

Mám přítele (Honzu) a dojíždím k němu asi třicet kilometrů (jinak, než autem by se to snad ani nedalo), takže se mi vyplatí...

A dostala ses s Městským divadlem už někde do zahraničí?

Hnedka na první zájezd jsem jela v lednu, půl roku po tom, co jsme s holkama nastoupily. Hrozně se řešilo, kdo tam pojedee, a my jsem si s Bárou říkaly, že my určitě ne, když jsme tady teprve půl roku. Ale nakonec jsme tam byly napsané a bylo to super.

chodit soukromě. Pamatuju si, jak se mi všichni v šatně smáli: „Ty chodíš zpívat, seš blázen, pojď raději na oběd.“, a já na to: „Ale ten zpěv jednou budete potřebovat!“ a pak přišel „Josef“, dostali jsme mikroporty a už to „jelo“, na řadu přišly otázky typu „...a my budeme mít taky porty?“.

S Pavlou Vitázkovou, Soňou Jányovou, Hanou Kratochvílovou, Anetou Majerovou a Jefem Kratochvílem

*S Petrem Gazdíkem
v muzikálu
Čarodějky z Eastwicku,
režie: Stanislav Moša*

Prostě člověk, když něco chce, tak proto musí něco udělat, aby uměl a, byť jsme tanečníci, tak si stejně myslím, že v muzikálovém divadle je zpěv prostě potřeba.

No a mě by ještě zajímalo, jaký máš životní sen nebo tak něco.

Určitě by mě bavil bytový design. A taky bych se chtěla naučit italsky, mě se italština strašně líbí. My jsme hodně jezdili do Itálie na dovolenou a italština mi učarovala.

(Zde nabídnu Vendulce, která má za chvíli lekci zpěvu, další občerstvení a zjistím, že nerada zpívá na lačno)

I když já vlastně své záliby teprve poznávám, protože tím, jak jsem byla osm let na konzervatoři, tak jsem na ně vlastně neměla čas ani myšlenky, a tak se ke svým zálibám teprve dostávám. Třeba lyžovat neumím a chtěla bych se to naučit. Ale znáš to, člověk má v sobě pořád klapku – co kdyby se mi stalo něco s nohama?

A co si vlastně myslíš o baletu, jako o tanci?

My jsme jednou tuhle věc probírali v souboru a málem jsme se pohádali, protože...

třeba já mám názor, že klasický balet je zapotřebí, ale je třeba taky využívat a poznávat jiné, nové věci. Mně připadá, že v současné době je v moderním divadle zapotřebí spíše současný tanec, že když se zabýváme pouze baletem, tak nám to mnohdy ubližuje v tom, že jsme pak tvrdí a nedokážeme se uvolnit. Ono, vůbec... Když si to vezmeš, ta hodina denně, kterou máme, je málo... pak má člověk „Jazzku“, kde makáme a nestačíme – jasně, člověk se do toho dostane, ale do dalšího měsíce kondice stejně zmizí.

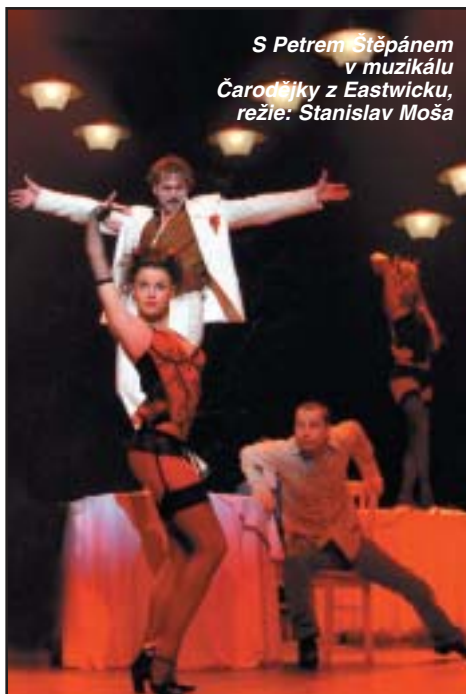
No, nechme už práce, co máš třeba ráda za alkohol (kromě mojita, to pije každý)? Jinými slovy, na co tě člověk může pozvat?

Tak třeba Gin s tonikem...

To taky pije každý...

Tak třeba martini, ale co nemám ráda, to jsou sladké likéry. No, a dobré víno si ráda dám. Nepohrdnu koktejlem, ale tvrdý alkohol nějak nepiju. Nejvíc teď asi bílé víno. A ještě portské, samozřejmě...(smích)

Posvačili spolu Michal Matěj s Vendulou Šerákovou, fotil na svačinu nepozvaný jef Kratochvíl

*S Petrem Štěpánem
v muzikálu
Čarodějky z Eastwicku,
režie: Stanislav Moša*

Eduardo Rovner: VRÁTILA SE JEDNOU V NOCI

Brilantně napsaná komedie nejpřednějšího současného autora argentinského divadla úspěšně obletěla celý svět a dočkala se mnoha prestižních ocenění. Pedikér a starý mládenec Manuel pravidelně navštěvuje hrob své matky, aby jí týden co týden vyličil, co nového se mu přihodilo. Skutečnost si lehce přibarvuje, některé věci zamtlčí, jenom aby se matce jevil v lepším světle. Když jí jednoho dne oznámí, že se konečně chystá oženit, očekává ho po návratu domů neuvěřitelné překvapení: jeho matka Fanny po deseti letech „odpočinku v pokoji“ vstane z hrobu, aby na situaci osobně dohlédla.

Energická žena se tak znovu začne plést do života svého dospělého syna. A jelikož on je pochopitelně jediný, kdo jí vidí a slyší, spouští se řetězec komických situací, nedorozumění, záměn a zmatků...

Eduardo Rovner ve své komedii o nádherném vitální, byť mrtvé ženě, neopakovatelným způsobem vystihuje důležitost přátelství i lásky. V hlavních rolích – kdo jiný, než Zdena Herfortová...

Režie: Emil Horváth

Hrají: Zdena Herfortová, Erik Pardus, Jana Musilová, Igor Ondříček, Zdeněk Bureš, Karel Janský, Miloš Kročil, Eva Jelínková a Josef Jurásek.

HRAJEME

Ray Cooney, John Chapman: VYDRŽ, MILÁČKU!

Ray Cooney a John Chapman napsali komedii „Not now darling“ skoro před čtyřiceti lety. Tato brilantní komedie s matematicky přesnou konstrukcí zápletek a absurdních situací, které však neustupí papírem, napsali autoři pro své kolegy herce, především však pro diváky londýnského divadla West End. Uprímně hluchná fraška se odehrává v elegantním obchodě s kožšinami, kde zápletky dosahují bodu varu a každý dostane, co mu patří. Tento typ dramatické tvorby se nelíbí téměř nikomu, kromě všech diváků!

Režie: Zdeněk Černín

Hrají: Viktor Skála, Zdeněk Junák, Helena Dvořáková nebo Jana Glöcová, Jitka Cvančarová, Irena Konvalinová, Martin Havelka, Evelina Jirková, Zdeněk Bureš, Eva Jelínková a Lukáš Hejlik.

Petr Ulrych, Stanislav Moša: KOLOČAVA

Příběh Nikolaj Sňhaje se odehrává v etnicky bohatém prostředí podkarpatské vesnice, v níž dominuje živel rusínský a židovský. Oproti předchozím divadelním podobám je posílen právě prvek židovský, bez něhož výpověď o prostředí, v němž se „zastavil čas“, je nemyslitelná. A tak, vedle již známých ůňhajovských motivů, se v této verzi objevují i Olbrachtovy motivy ze života chasidů s charakteristickými rysy tohoto etnika, jehož nejvýraznějším projevem, který se uchoval až do dnešních dnů, je právě hudba. Pochopitelně že muzikálová inscenace v baladickém hávu je nemyslitelná bez živého hudebního doprovodu, o který se stará skupina Javory rozšířená o obsazení klezmerské kapely. Nemenší úlohu zde má i choreografie Vladimíra Kloubka a filmové dotáčky Dalibora Černáka.

Režie: Stanislav Moša

Hrají: Robert Jicha nebo Stanislav Slovák nebo Petr Štěpán, Radka Cufalová nebo Markéta Sedláčková, Eva Jelínková nebo Libuše Billová, Ivana Vaňková nebo Helena Dvořáková, Kateřina Jakubcová nebo Soňa Jányová, Miroslava Kolářová, Pavel Straka, Alan Novotný nebo Peter Veslár nebo Jiří Harnach, Erik Pardus, Karel Mišurec nebo Zdeněk Bureš, Tomáš Sagher nebo Jakub Uličník, Zdeněk Junák nebo Ladislav Kolář, Jiří Tomek a další.

Oscar Wilde: JAK JE DŮLEŽITÉ MÍTÍ FILIPA

Jedno z nejlepších děl anglické dramatiky, konverzační komedie *Jak je důležité mítí Filipa*, je zároveň Wildovou nejspíšejší a nejvtipnější hrou vůbec. Již při své premiéře

v roce 1895 byla nadšeně přijata a dodnes se neustále vrací na světová jeviště. V zábavném gejziru chytrého vtípu, kterým srší všechny postavy, ať jde o sluhu nebo gentlemana, je slyšet vlastní hlas dramatika, londýnského dandyho, mistra sarkasmu, jazykového šermu a lehkavého espritu. Tato konverzační komedie - jedna z nejlepších ve svém žánru - převrácené traktuje dobové mravy, mínění a názory, jež panovaly v lepších vrstvách viktoriánské Anglie na sklonku století.

Režie: Jana Kališová i.h.

Hrají: Viktor Skála, Petr Štěpán, Zdena Herfortová, Veronika Poláčková, Ivana Vaňková, Jiří Tomek, Eva Jelínková, Pavel Kunert a Dagmar Hlavoňová.

Peter Shaffer: EQUUS

Příběh o tajemném bohu koní, nemocných životech a o duchích hledajících něhu, pochází z pera autora jiné slavné hry „Amadea“, která je v režii Zdeňka Černína v Městském divadle Brno s úspěchem uváděna již desátou sezónou. EQUUS se s grácií a zároveň i přímocetě dotýká vzrusujícího tématu citové vykojenosti, kdy se pod tlakem nejúrodnějších ideologií a fanatismů u jednotlivců ztrácejí citové kontakty. Atraktivní zápletky a detektivním nádechem, poezie vsedního dne i rituálně divadla rozehraná do všech myslitelných kontur a v neposlední řadě také různá velká lidská témata, vše ještě okouřeně ojedinelými hereckými příležitostmi – to především slibuje tato světově proslulá hra, která bude poprvé v režii Zdeňka Černína uvedena v Brně.

Režie: Zdeněk Černín

Hrají: Viktor Skála, Vojtěch Blahuta, Josef Jurásek, Miroslava Kolářová, Pavla Vítázková, Jana Holíšová nebo Hana Břestánská, Robert Jicha, Patrik Bořecký, Jana Glöcová a další.

Felix Mitterer: V JÁMĚ LVOVÉ

V jámě plné lvů se kdysi ocitl prorok Daniel, v jámě lvové se ve třicátých letech minulého století ocitá také berlínský herec Arthur Kirsch, kterého fanatičtí, nacismem posedlí kolegové vyzheno z divadla, protože je prostě Žid. Kirsch se však – v přestrojení za „pravého“ Němce – vrací a slaví grandiózní umělecké i lidské vítězství nad tupostí a brutálníto totalitního režimu. Úspěšná hra, která byla uvedena s mimořádným ohlasem na mnoha jevištích Evropy a jejíž hrdivina se podobá tak trochu Švejkovi, hrajícímu s nevinnou tváří svoje hry proti lidské blosti, přináší divákům vedle výjimečně zpracovaného tématu humanity a lidské solidarity také potěšení z nebyvale napínavého příběhu i jeho vyvrcholení. Rafinované využívá různých možností divadelních zákonitostí komedie, dramatu, momentů překvapení i různých dějových zvrátí. Především pak zobrazuje odvěkou touhu člověka po porozumění a harmonii, kterých je však, bohužel, možno dosáhnout jen zřídka.

Režie: Stanislav Moša

Hrají: Erik Pardus, Alena Antalová, Karel Janský, Tomáš Sagher, Viktor Skála, Petr Gazdík, Lenka Janíková, Zdeněk Junák, Igor Ondříček, Lukáš Kantor, Jan Mazák, Jiří Zmíldoch.

MUZIKÁLY Z BROADWAYE

Koncertní představení Muzikály z Broadwaye zahrnuje hity z více jak patnácti nejnámějších světových muzikálů vzniklých v období od druhé poloviny padesátých let po léta devadesátá. Padesátá léta jsou zastoupena muzikály My Fair Lady a West Side Story. Mezi kultovními čtyřmi let sedesátých nechybí Hair, Cabaret, či Hello, Dolly! Sedmdesátá a osmdesátá léta reprezentují především muzikály Jesus Christ Superstar, Evita, Cats, The Phantom of the Opera, díla Les Misérables a Miss Saigon, Chicago a A Chorus Line. Devadesátá léta jsou pak zastoupena muzikálem Jekyll&Hyde. Jako přídatek koncertu bývá uváděn Gospel (I Am With You) z původního českého muzikálu Z. Merty a S. Moši Svět plný andělů. Koncertní představení z broadwayských muzikálů je plně kostýmované a kromě sólistů se v něm představí také zpívající a tančící company. Písňe v koncertu jsou uváděny v originální, anglické verzi a jsou doprovázeny filmovými nebo fotografickými projekcemi. Koncertní představení Muzikály z Broadwaye slaví od své premiéry úspěchy nejen na domácí scéně, ale také v Evropě: Městské divadlo Brno se jim prezentovalo v Belgii, Dánsku, Chorvatsku, Lucembursku, Německu,

ČINOHERNÍ SCÉNA

1.4.	úterý	Ray Cooney, John Chapman	A2008
19.30		Vydrž, miláčku!	
2.4.	středa	Petr Ulrych, Stanislav Moša	
19.30		Koločava	
3.4.	čtvrtek	Petr Ulrych, Stanislav Moša	
19.30		Koločava	
5.4.	sobota	Oscar Wilde	
19.30		Jak je důležité mítí Filipa	
8.4.	úterý	Peter Shaffer	E2
19.30		Equus	
9.4.	středa	Felix Mitterer	PP1
18.00		V jáme Ilové	
10.4.	čtvrtek	Brandon Thomas	
19.30		Charleyova teta	
11.4.	pátek	Brandon Thomas	zakoupené představení
18.00		Charleyova teta	
12.4.	sobota	Koncertní představení	zakoupené představení
17.00		Muzikály z Broadwaye	
17.4.	čtvrtek	Peter Shaffer	A4
19.30		Equus	
18.4.	pátek	Eduardo Rovner	veřejná generálka
14.00		Vrátila se jednou v noci	
18.4.	pátek	Eduardo Rovner	AB5
19.30		Vrátila se jednou v noci	
19.4.	sobota	Eduardo Rovner	premiéra
19.30		Vrátila se jednou v noci	
20.4.	neděle	Eduardo Rovner	premiéra
19.30		Vrátila se jednou v noci	
21.4.	pondělí	Eduardo Rovner	A1
19.30		Vrátila se jednou v noci	
22.4.	úterý	Eduardo Rovner	AB2
19.30		Vrátila se jednou v noci	
23.4.	středa	Eduardo Rovner	A3
19.30		Vrátila se jednou v noci	
24.4.	čtvrtek	Peter Shaffer	AB4
19.30		Equus	
25.4.	pátek	Brandon Thomas	
19.30		Charleyova teta	
26.4.	sobota	Brandon Thomas	
19.30		Charleyova teta	
28.4.	pondělí	Dmitrij Merežkovskij	M2008
19.30		Smrt Pavla I.	
29.4.	úterý	V. Hugo, Z. Plachý, J. Šimáček	A2
19.30		Deník krále	
30.4.	středa	V. Hugo, Z. Plachý, J. Šimáček	AB3
19.30		Deník krále	

HUDEBNÍ SCÉNA

1.4.	úterý	J. Dempsey, D. P. Rowe	
19.30		Carodějky z Eastwicku	
2.4.	středa	J. Dempsey, D. P. Rowe	
19.30		Carodějky z Eastwicku	
3.4.	čtvrtek	J. Dempsey, D. P. Rowe	
19.30		Carodějky z Eastwicku	
4.4.	pátek	J. Dempsey, D. P. Rowe	
19.30		Carodějky z Eastwicku	
5.4.	sobota	J. Dempsey, D. P. Rowe	
19.30		Carodějky z Eastwicku	
10.4.	čtvrtek	K. Gärtner, E. Bryll	
19.30		Jánošík aneb Na skle malované	
11.4.	pátek	K. Gärtner, E. Bryll	
19.30		Jánošík aneb Na skle malované	
12.4.	sobota	K. Gärtner, E. Bryll	A6/AB6
19.30		Jánošík aneb Na skle malované	
13.4.	neděle	K. Gärtner, E. Bryll	
19.30		Jánošík aneb Na skle malované	
14.4.	pondělí	K. Gärtner, E. Bryll	
19.30		Jánošík aneb Na skle malované	
15.4.	úterý	K. Gärtner, E. Bryll	C2/E2
19.30		Jánošík aneb Na skle malované	
16.4.	středa	K. Gärtner, E. Bryll	
19.30		Jánošík aneb Na skle malované	
17.4.	čtvrtek	K. Gärtner, E. Bryll	
19.30		Jánošík aneb Na skle malované	
18.4.	pátek	K. Gärtner, E. Bryll	C5/E5
19.30		Jánošík aneb Na skle malované	
20.4.	neděle	Koncert v rámci projektu Ruská kultura v ČR 2008	
19.30		Big band Gustava Broma, I. Butman a P. Lipa	
22.4.	úterý	V. Vančura, P. Ulrych, S. Moša	
19.30		Markéta Lazarová	
23.4.	středa	V. Vančura, P. Ulrych, S. Moša	
19.30		Markéta Lazarová	
25.4.	pátek	Stendhal, M. Štědrňák, M. Uhe	A5/AB5
19.30		Červený a černý	
26.4.	sobota	Stendhal, M. Štědrňák, M. Uhe	
19.30		Červený a černý	
27.4.	neděle	Stendhal, M. Štědrňák, M. Uhe	D/E7
19.30		Červený a černý	
30.4.	středa	J. Dempsey, D. P. Rowe	
19.30		Carodějky z Eastwicku	

ZÁJEZDY: 7. 4. hostuje MdB v Lublani s inscenací Koločava, 9. 4. v Karlových Varech s Muzikály z Broadwaye.

ČINOHERNÍ SCÉNA

2.5.	pátek	Eduardo Rovner	A5
	19.30	Vrátíla se jednou v noci	
3.5.	sobota	Eduardo Rovner	AB6
	19.30	Vrátíla se jednou v noci	
4.5.	neděle	Carlo Goldoni	
	19.30	Poprask na laguně	
5.5.	pondělí	Carlo Goldoni	
	19.30	Poprask na laguně	
6.5.	úterý	Dmitrij Merežkovskij	C2
	19.30	Smrt Pavla I.	
7.5.	středa	Brandon Thomas	
	19.30	Charleyova teta	
8.5.	čtvrtek	Brandon Thomas	
	19.30	Charleyova teta	
9.5.	pátek	Brandon Thomas	A5
	19.30	Charleyova teta	
12.5.	pondělí	Brandon Thomas	AB2
	19.30	Charleyova teta	
13.5.	úterý	Brandon Thomas	A2
	19.30	Charleyova teta	
14.5.	středa	Divadlo B ez zábradlí	
	19.30	Cesta dlouhým dnem do noci	
15.5.	čtvrtek	Eduardo Rovner	A4
	19.30	Vrátíla se jednou v noci	
16.5.	pátek	Eduardo Rovner	E5
	19.30	Vrátíla se jednou v noci	
18.5.	neděle	Eduardo Rovner	E7
	19.30	Vrátíla se jednou v noci	
19.5.	pondělí	Friedrich Schiller	deniéra
	19.30	Marie Stuartovna	
20.5.	úterý	Peter Shaffer	C2
	19.30	Equus	
21.5.	středa	Peter Shaffer	AB3
	19.30	Equus	
22.5.	čtvrtek	Dmitrij Merežkovskij	AB4
	19.30	Smrt Pavla I.	
23.5.	pátek	Dmitrij Merežkovskij	AB5
	19.30	Smrt Pavla I.	
24.5.	sobota	Eduardo Rovner	A6
	19.30	Vrátíla se jednou v noci	
25.5.	neděle	Eduardo Rovner	D
	19.30	Vrátíla se jednou v noci	
26.5.	pondělí	Eduardo Rovner	AB1
	19.30	Vrátíla se jednou v noci	
27.5.	úterý	Eduardo Rovner	E2
	19.30	Vrátíla se jednou v noci	
28.5.	středa		
	19.30	Rendez vous s operetou	
29.5.	čtvrtek		
	19.30	Rendez vous s operetou	
30.5.	pátek	Peter Shaffer	E5
	19.30	Equus	
31.5.	sobota	Carlo Goldoni	
	19.30	Sluha dvou pánů	

HUDEBNÍ SCÉNA

1.5.	čtvrtek	J. Dempsey, D. P. Rowe	
	19.30	Carodějky z Eastwicu	
2.5.	pátek	J. Dempsey, D. P. Rowe	
	19.30	Carodějky z Eastwicu	
3.5.	sobota	J. Dempsey, D. P. Rowe	
	19.30	Carodějky z Eastwicu	
4.5.	neděle	J. Dempsey, D. P. Rowe	
	19.30	Carodějky z Eastwicu	
5.5.	pondělí	J. Dempsey, D. P. Rowe	
	19.30	Carodějky z Eastwicu	
6.5.	úterý	J. Dempsey, D. P. Rowe	
	19.30	Carodějky z Eastwicu	
7.5.	středa	J. Dempsey, D. P. Rowe	
	19.30	Carodějky z Eastwicu	
8.5.	čtvrtek	J. Dempsey, D. P. Rowe	
	19.30	Carodějky z Eastwicu	
11.5.	neděle	A. Lloyd Webber, T. Rice	
	19.30	Josef a jeho úžasný pestrobarevný plášť	
12.5.	pondělí	A. Lloyd Webber, T. Rice	
	19.30	Josef a jeho úžasný pestrobarevný plášť	
15.5.	čtvrtek	J. Doga, E. Loteanu	
	19.30	Cikáni jdou do nebe	
16.5.	pátek	J. Doga, E. Loteanu	
	19.30	Cikáni jdou do nebe	
19.5.	pondělí	Zdenek Merta, Stanislav Moša	
	18.00	Zahrada divů	
20.5.	úterý	Zdenek Merta, Stanislav Moša	
	18.00	Zahrada divů	
25.5.	neděle	J. Bock, S. Harníček, J. Stein	
	19.30	Šumar na střeše	
26.5.	pondělí	J. Bock, S. Harníček, J. Stein	PPP/P18
	18.00	Šumar na střeše	
27.5.	úterý	J. Bock, S. Harníček, J. Stein	PP1
	18.00	Šumar na střeše	

ZÁJEZDY: 10. 5. hostuje MdB v Karlových Varech s Muzikály z Broadwaye, 14. 5. v Olomouci s inscenací Smrt Pavla I. a 17. 5. ve Zlíně s inscenací Smrt Pavla I.

Nizozemsku, Portugalsku, Rakousku, Slovensku, Slovinsku, Španělsku a Svýcarsku.

Režie: Stanislav Moša

Zpívají: Radka Coufalová, Jitka Čvančarová, Helena Dvořáková, Jana Musilová, Ivana Vaňková, Petr Gazdík, Ján Jackuliak, Robert Jícha, Ladislav Kolář, Igor Ondříček, Stano Slovák, Petr Štěpán, Karel Skarka a další.

Učinkuje orchestr Městského divadla Brno.

Dmitrij Merežkovskij: **SMRT PAVLA I.**

Jeden z nejvýznamnějších představitelů ruské moderny Dmitrij S. Merežkovskij psal své nejlepší divištinné dílo za pohnuté atmosféry první ruské revoluce 1905. Mistrně v něm vystihl dvojí tvář nemilovaného syna Kateřiny Veliké, cara Pavla I. - bezskrupulózního tyрана, rádcí bestie, i něžného

nické obrazovnosti a laskavě-humorné stylizace lidového divadla. Nápáditým použitím symbolických postav lidových her, jakými jsou Anděl, Čert a Smrt, se tento muzikál stává jediným v divácky nesmírně atraktivním divištinním dílem. Dominující složkou Na skle malovaného jsou však kompozice Katarzyna Gärtner v jazz-rockovém stylu. Kombinací podmanivých melodií a lidových nápěvů s nápáditým jazz-rockovým pozadím se tento muzikál nesmazatelně zapsal do dějin hudebního divadla. Jen v bratislavském ND se hrál nepřetržitě v hlavní roli s Michalem Dočolomanským od října 1974 až do roku 2004 celkem 650x!

Režie: Stanislav Slovák

Hrají: Dušan Vitázek, Petr Gazdík nebo Petr Šmířák, Radka Coufalová nebo Mária Lalková, Zdeněk Junák nebo Ladislav Kolář, Erik Pardus nebo Tomáš Sagher, Hana Holíšová nebo Marta Prokopová, Pavla Vitázková, Jan Apolenář, Pavel Kunert a další.

Vladislav Vančura, Petr Ulrych a Stanislav Moša:

MARKÉTA LAZAROVÁ

Prozaické dílo Vladislava Vančury vyniká až magickou schopností nakládání s naším mateřským jazykem i zcela výjimečně hlubokým humanismem v oblasti myšlenkové. Romanová předloha pro naše nové hudební divištinné zpracování vznikla v roce 1931 a vyniká mimořádnou opravdovostí, plností a upřímností – její postavy, byť hříšné, disponují hlubokým vědomím mravního zákona. Strhující sugestivní příběh mladičké Markéty a divokého Mikoláše, odehrávající se v drsném prostředí středověké krutosti a v ohnisku náboženských i mezilidských sporů, se stal předlohou pro znamenitý film Františka Vlčila z roku 1967 s Magdou Vašáryovou v titulu roli. Hlavní téma díla, které spočívá ve sdělení: „láska je lékem od násilí a klíčem k tajemství světa“, je blízká Petru Ulrychovi i Stanislavu Mošovi a mohli jsme to již poznat z jejich předcházejících divadelních inscenací, které vznikly přímo pro naše divadlo - Radúz a Mahulena, Máj a Koločava. Přirozená touha lidské bytosti žít šťastně navzdory těžkému životnímu údělu, krása našeho jazyka a neobvyklá, avšak výjimečná hodnota hudby Petra Ulrycha, to vše slibuje mimořádný divištinný zážitek.

Režie: Stanislav Moša

Hrají: Radka Coufalová nebo Marta Prokopová, Ladislav Kolář nebo Igor Ondříček, Jan Apolenář nebo Martin Havelka, Stanislav Slovák nebo Jiří Mach, Zdeněk Junák nebo Jan Mazák, Viktor Skála nebo Milan Němec, Hana Holíšová nebo Ivana Vaňková, Lukáš Kantor nebo Oldřich Smysl, Ján Jackuliak nebo Dušan Vitázek, Karel Skarka nebo Lukáš Vlček, Miroslava Kolářová nebo Jana Musilová, Hana a Petr Ulrychovi, Jakub Uličník nebo Vojtěch Blahuta a další.

Stendhal, Miloš Štědroň, Milan Uhde:

ČERVENÝ A ČERNÝ

Po úspěchu Nany, uvedené nedávno na Hudební scéně MdB, a předtím samozřejmě nezapomenutelných inscenací stejných autorů Balady pro banditu a Pohádky máje, dramatik Milan Uhde a skladatel Miloš Štědroň představí divákovi zbrusu nový původní umělecký projekt: muzikálovou adaptaci slavného Stendhalova románu Červený a černý (Le Rouge et le Noir, 1830). Milan Uhde pojímá známý příběh vzestupu a pádu syna tesaře Juliána Sorela, kterého si mnozí pamatují z neméně proslulého filmu s Gerardem Philipem v hlavní roli, odlišně. Propůjčuje mu silný přechod komičnosti a za hybatele děje volí Napoleonovy granátníky a jezuitu. Melodickou osou příběhu je pro hudebního skladatele Miloše Štědroň Marseilleaisa, skladba odražející převratné změny ve Francii konce 18. století a první poloviny 19. století. Hlavním cílem umění je podle Stendhala „působit na publikum, zaujmout jej a oťrást jím“. Věříme, že muzikál ČERVENÝ A ČERNÝ ve světové premiéře předních brněnských autorů a v režii „dvorního režiséra“ pražského Divadla Na Fidlovačce Juraje Deáka přinese nový, originální, umělecky mimořádný zážitek.

Režie: Juraj Deák

Učinkují: Jiří Mach nebo Dušan Vitázek, Milan Horský, Jan Apolenář, Karel Janský, Ivana Vaňková nebo Jana Hubinská, Hana Holíšová nebo Eva Jedličková, Martin Havelka, Ladislav Kolář, Evelína Jirková nebo Soňa Janýková, Viktor Skála, Tomáš Sagher a další.

HRAJEME

milence a sentimentálního snílka. Na ruskou scénu se drama dostalo až po pádu samodržávi a posléze ve dvacátých letech, kdy bolševický režim přinutil autora odejít do emigrace, prošlo úspěšně evropskými jevišti. Historiicky věrné, psychologicky vystižené a dramaticky strhující podání přízračného ozdušší despotie a její krutosti v kontrastu s křehkostí člověka – to vše vytvořilo z Merežkovského hry jeden z nejsugestivnějších obrazů ruských dějin. Zároveň se jedná i o mimořádně silné dílo plné nadčasových dimenzí. Na půdorysu společenské tragédie rozvíjí se i tragédie rodinná, v závěru nabývající mohutnosti antických tragédií.

Režie: Hana Burešová

Hrají: Erik Pardus, Petr Štěpán, Igor Ondříček, Oldřich Smysl, Irena Konvalinová, Pavla Vitázková, Evelína Jirková, Ladislav Kolář, Jan Mazák, Viktor Skála, Zdeněk Junák, Alan Novotný, Tomáš Sagher, Zdeněk Bureš nebo Karel Mišurec a další.

V. Hugo, Z. Plachý, J. Šimáček **DENÍK KRÁLE**

Tvůrčí tým Zdeněk Plachý a Jiří Šimáček (čili hlavní dva protagonisté brněnského volného uměleckého sdružení Střežený Parnass) přichází se svým původním textem – je jím dramaticky současný příběh z gangsterského podsvětí, nazvaný prostě Deník krále. Titulní postava, bývalý šéf mafianské bandy zvaný Král, se v něm vrací po letech do Marseille, v níž kdysi působil, vyřídít ještě jeden rutinní obchod. Je však při něm překvapivě postřelen a na útěku se musí skrýt u zahořklého misantropického intelektuála jménem Cyríl Abidi. Právě jemu je donucen zanechat svůj deník, který koncipoval jako odkaz svému ztracenému synovi – a právě Cyríl při jeho četbě, již zpočátku komentuje s povýšeným odstupem, odkrývá vášnivý, strhující a tragický příběh, který poznamenal Králův osud. Napínavý příběh viděný optikou podivníka samotáře, vpády vypjaté mystiky (reprezentované postavou Terezie z Lisieux) i podrobný komediální „živočichopis“ postav a postavíček žijících se zločinem, to zní v podání Střeženého Parnassu jako notně výbušná kombinace. V úloze režiséra jeden z autorů Zdeněk Plachý, mimo jiné čerstvý šéf činohry Národního divadla Brno. V představení zazní i píseň známého českého zpěváka a hudebního skladatele Daniela Landy, který se stal i kmotrem této inscenace.

Režie a hudba: Zdeněk Plachý

Učinkují: Igor Ondříček, Viktor Skála nebo Martin Dohnal, Ivana Vaňková, Jan Mazák, Vojtěch Blahuta, Martin Havelka, Evelína Jirková, Mária Lalková, Ján Jackuliak, Alan Novotný, Lenka Janíková a další.

H U D E B N Í S C É N A

Katarzyna Gärtner, Ernest Bryll:

JÁNOŠÍK ANEB NA SKLE MALOVANÉ

Světová premiéra hry polských autorů, básníka a dramatika Ernsta Brylla a hudební skladatelky Katarzyny Gärtner se uskutečnila v roce 1970 ve varšavském Polském divadle. Příběh legendárního zbojníka Juraje Jánošíka je autory citlivě převeden ve vzácný hudebně-dramatický tvar plný bás-

Ve středu 27. února 2008 proběhla slavnostní schůze zaměstnanců **AGRO Brno-Tuřany a.s.**, u příležitosti 15. výročí založení společnosti. Setkání se konalo v prostorách hotelu International v Brně. Slavnostní setkání zahájil projev **Ing. Jaroslava Hunkese** a umocnilo vystoupení herců Městského divadla Brno **Zdeňka Junáka** a šťastného laureáta pěti prestižních hereckých cen **Erika Parduse**.

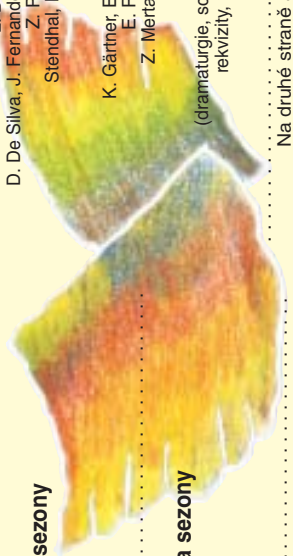
Nejpopulárnější inscenace sezony (zaškrtněte)

- D. Merežkovskij: **Smrt Pavla I.**
- L. Bernstein a spol.: **Jazz Side Story**
- D. De Silva, J. Fernandez, J. Levy, S. Margoshes: **FAME (Cesta za slávou)**
- Z. Píachý a J. Šimáček: **Deník krále**
- Stendhal, M. Uhde, M. Stedroň: **Cerveny a černý**
- B. Thomas: **Charleyova teta**
- P. Shaffer: **Eguus**
- K. Gáttner, E. Bryll: **Jánošík aneb Na skle malované**
- E. Rovner: **Vrátila se jednou v noci**
- Z. Merita, S. Mosa: **Božská komedie - Peklo**

Nejvýraznější tvůrčí počín
(dramaturgie, scéna, kostýmy, scénická hudba, choreografie, rekvizity, masky, vlásenky, plakát, program atp.)

KŘÍDLA 2007/2008

Nejpopulárnější herec sezony

Nejpopulárnější herečka sezony

Na druhé straně anketního lístku vyplňte své jméno a adresu

Zde, prosím, vyplňte následující údaje:

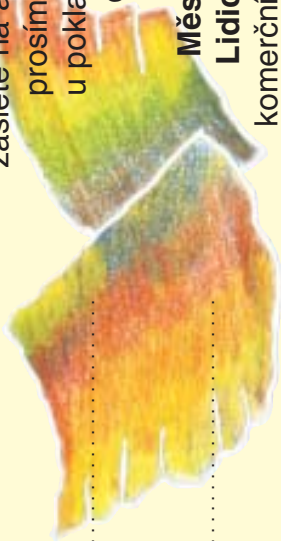
Jméno: .....

Adresa: .....

PSČ: .....

Anketní lístek

zašlete na adresu divadla nebo vhodíte,
prosíme, do anketní schránky
u pokladny divadla nejpozději
do 30. 11. 2008.

**Městské divadlo Brno,
Lidická 16, 602 00 Brno**
komerční odd.: +420 533 316 410

ZRCADLENÍ

V pražském Divadle Kolowrat převzali v neděli v podvečer Ceny Alfréda Radoka: Režisérka **Hana Burešová** za režii hry Dmitrije Merežkovského Smrt Pavla I., herec **Erik Pardus** za titulní roli v téže inscenaci a za scénickou hudbu hudební skladatel **Vladimír Franz**.

BEZ KOMENTÁŘE

*Vítězný
Erik Pardus*

NEPŘEHLÉDNĚTE!

Nepřehlédněte 21., 22., 23. dubna
uvádí Městské divadlo Brno
na Hudební scéně
muzikálovou baladu na motivy
románu Vladislava Vančury
MARKÉTA LAZAROVÁ.
V hlavní roli držitelka Ceny Thálie
Radka Coufalová alternuje
s mimořádným hereckým objevem
Martou Prokopovou. Ve všech
představeních hostuje
sourozenská dvojice
Hana a Petr Urychovi.

ZDENU HERFORTOVOU ZRAŇUJE RELATIVITA SVĚTA

Zdena Herfortová je rodinné stříbro tohoto divadla, je oblíbenou herečkou milovníků seriálu Četnické humoresky, kde hrála vlídnou Vladěnkou Šiktancovou, manželku velitele četnické pátrací stanice. Její umění obdivují ti, kdo ji viděli jako Alžbětu Anglickou, jako Raisu Gurmyžskou v inscenaci Les (Cena Thálie za rok 1995 a užší nominace v roce 1998). Zdena Herfortová hraje také ve dvou pražských divadlech a točí v televizi. Na jevišti vytvořila od roku 1968 na 140 rolí, bezmála tolik v televizi. Na otázku, zdali uvažuje o tom, že ve své náročné práci ubere, odpověděla výčetem svých současně natáčených či právě dokončených televizních rolí. Takže neubere. A to je dobře, protože přijít o tak cenný kus rodinného stříbra by byla škoda. Sympatická, příjemná, výřečná, temperamentní, šarmantní a vždy elegantní Zdena

Herfortová se přestěhovala z jednoho většího bytu v Brně do dvou pěkných menších v Brně a v Praze. Doma, jak říká, je ale tady. Proto začínám docela banální otázkou:

Jak se cítíte v Praze a jaké to vůbec je přestěhovat se po letech do Prahy? Je to velký rozdíl?

Do Prahy jsem jezdila prakticky celý život; měla jsem tam rodinu, tatínka, tety, sestřenice, pak svého prvního manžela, přátele a také práci. Velký rozdíl by byl, kdybych se přestěhovala do Ameriky nebo do Austrálie. V Brně jsem se jen přestěhovala z Černých polí do Králova Pole a je to také rozdíl. Když teď mám dvě domovská útočiště, je zatím spousta starostí, ale i úleva.

Dovolte ještě navázat na rozdíl: Je pražské publikum spontánnější, jak se někdy tvrdí?

No, rozdíl... Nedalo by se to nazvat jinak? Každé publikum všude na světě dýchá s herci jiným způsobem. Je to velmi intimní fluidum mezi jevištěm a hledištěm. V Praze tomu není jinak.

Některé zralejší herečky si stěžují, například vaše kolegyně Eva Gorčicová v minulém čísle Dokořanu, že je pro ně málo pěkných rolí. Vy například hrajete v pražském Divadle Metro v komedii Zkrocení aneb Shakespeare to psal pro mladší s Valérií Zawadskou - dvě herečky, role byly napsané přímo na tělo. Je to, podle vás, o pravdu tak, že je málo takových rolí?

To je samozřejmě velká pravda, že pro zralejší herečky je obecně méně hereckých příležitostí. Když na toto téma mluvil kdysi režisér a dramatik Gustav Skála, říkal: Když kašle mladá, tak je to smutné, když kašle stará, je to jedno. Pro zralé herečky uměl psát takový Oscar Wilde, ale nejen on. Myslím, že jsou hezké role, ale nemusí být zařazeny do repertoáru. Abych pravdu řekla, těch zralejších hereček pak už mají někteří režiséři plné zuby a nedávají jim příležitost (smích).

Ještě před třemi roky jste vedla muzikálový ateliér na JAMU. Jaké to pro vás bylo pracovat s mladými?

Na JAMU jsem učila dlouho, od roku 1976. Tehdy to ještě nebyl muzikálový ateliér pod mým vedením, začínala jsem učit melodramy, pak jsem spolupracova-

RODINNÉ STŘÍBRO

la s panem profesorem Rudolfem Krátkým, sama jsem také měla hodinu muzikálu a až po revoluci se to vykristalizovalo. Richard Mihula vedl muzikálový ateliér, já spolupracovala s ním. A pak za dalších patnáct let, když jsem sama vedla muzikálový ateliér, jak to tak bývá obvykle u lidí mého nurelu, v určitém okamžiku se pohádají o koncepci a pak třeba ustoupí do pozadí. Tak to bylo také u mě. Pracovat s mladou generací je velká zodpovědnost, větší než se může na první pohled zdát, ale bylo a je mi s mladými lidmi vždy „omládle“.

Vaše kolegyně Lenka Janíková vzpomínala, že se díky vám dostala na JAMU na muzikál, ačkoli se dvakrát neúspěšně hlásila na činohru. Lze vůbec

v takovém množství uchazečů hned rozpoznat nějaký talent?

Samozřejmě, že jsem na Lenku i na ostatní své posluchače pyšná a fandím jim. Vybírali jsme si takové - a teď řeknu ošklivé slovo - syntetické talenty. Všestranné, které by mohly uspět u muzikálu. Vždycky jsem si myslela, že talent poznám. A pakliže jsem byla na rozpacích, je v komisi více pedagogů, kteří rozhodovali. U přijímaček bývá spousta zpěváků, tanečníků, kteří pomáhají dostat do muzikálového ateliéru uchazeče schopné driny, která je ke studiu muzikálu potřeba.

Hrajete více v Městském divadle Brno nebo v pražském Divadle Metro či v Divadle pod Palmovkou?

To záleží na fermanech divadel na jednotlivé měsíce. Moje mateřská scéna je samozřejmě Městské divadlo Brno. Do pražského Divadla Metro jsem se dostala díky Gustavu Skálovi. Nejprve mně tam dal roli, kterou jsem alternovala s paní Stellou Zázvorkovou a pak, až onemocněla, mně už role zůstala. Potom pro mne Skála napsal komedii Poslední šance a ještě další komedii, ale tu už možná nepsal jenom pro mě. Jsem ráda, že můžu hrát v komedii Zkročení aneb Shakespeare to psal pro mladší, teď se to jmenuje Zkrot' mě, miláčku. Do Divadla pod Palmovkou mě přizval na hostování režisér Petr Kracik, abych hrála Mešjanovku v Gazdině robě. A pak samozřejmě ráda hraji v brněnském Divadle Bolka Polívky a v inscenaci Garderobiér s Bolkem Polívkou, Milanem Lasicou, Emilií Vašáryovou a Jitkou Čvančarovou.

Jste velmi vytížená, při vašem tempementu se není čemu divit, ale přesto; neuvažujete, že trochu v divadle a televizi uberete?

(smích) Proboha, ne, že bych chtěla umřít na jevišti, ale ať nikdo neuvažuje, že bych chtěla ubrat... Pokud mně dovolí Pán Bůh a zdraví, nemám důvod ubírat. Vážím si nabídek, které jsem dostala v divadle nebo v televizi, ať už to jsou seriály Škola Na Výsluní nebo Ordinance v růžové zahradě II., nebo teď jsem měla to štěstí, že jsem mohla hrát ve dvoudílném televizním filmu Jiřího

Krejčíka Peníze - dotočila jsem včera (rozhovor pro Dokořán vznikl 6. března), začalo se na podzim. Bylo to natáčení, na které budu určitě dlouho vzpomínat.

Co bylo pro tak zkušenou herečku zvláštní na této příležitosti?

Je to opravdu něco nepopsatelného, když natáčíte s legendou českého filmu - s panem režisérem Krejčíkem. Je velmi svérázný, v červnu mu bude devadesát. Byla jsem strašně zvědavá na jeho styl práce. A to, co se dělo, předčilo moje očekávání. Jeho pracovní tempo je neutuchající.

V době rozhovoru intenzivně zkoušíte v Městském divadle Brno komedii Vrátila se jednou v noci. Jaké to je hrát ženu, která vstane z hrobu?

Nerada bych svoji odpověď zbytečně zatěžovala slovem hrob. Ale nicméně je to ve hře samozřejmě napsáno. Roztomilé je, že matka je viděna pouze svým synem. Takže v situaci u něho doma nebo mezi jeho přáteli je matka vlastně takový ženský Hopkirk. Jsem strašně ráda, že Stanislav Moša si tu hru vybral a přizval ke spolupráci dramaturga Ondřeje Šrámka a režiséra a herce Emila Horvátha ml.

Říkala byste vlastnímu synovi, kdyby byl v situaci jako váš divadelní syn, podobná slova?

Trošku ano, ale ve hře je to postaveno jinak. Postavy se dostávají do vyhraněné situace. Víte, matka, kterou hraju, mohla umřít v určitých letech, a nikdo z diváků neví kdy. Z celého textu tedy vyplyne jakési smíření s mnohými věcmi a je to hru moudrosti. Autor nemusí naznačovat, že matka je vysokého věku, nebo že umřela příliš stará. Vždyť její syn, kterého hraje Erik Pardus, je skoro stárnoucí mládenec. Ale jsme teprve na začátku zkoušení, nevím, jak to režisér pojme. Měli jsme zatím jen čtenou zahajovací zkoušku, dnes máme první rozpravu.

Je ta hra něčím výjimečná?

Je a není. Měla by být výjimečná hereckými výkony, režii, dramaturgií, prostě profesí. Výjimečná v osobnostech. Pevně věřím, že se bude líbit.

Jste materialistka, nebo věříte i v něco nad námi?

Můžu říct, že svým způsobem musím být v něčem materialistka, ale zároveň musím v něco věřit. Jestli

**S Karlem Janským
v dramatu
Novomanželské apartmá,
režie: Stanislav Moša**

je něco nad námi? Ono se to tak nabízí, protože pod sebou cítím tvrdou zem a nebo vodu, moře. Nad námi je všeobjímající kosmos a člověk se dívá nahoru. Já doufám, že existuje nějaká milost, aby se člověk nějak povzněl aspoň jen trošku nad ty totálně materialistické roviny této zeměkoule. Je hezké o tom meditovat a přemýšlet a věřit.

Divadlo je sice krásné, ale efemérní. Co, podle vás, lidem nejlépe zůstane po letech v paměti z inscenací, které je zaujaly?

Divadlo, herec, režisér, to je prostě pověst. Samozřejmě zbudou dojmy, emoce. Za tu dobu, co hraju divadlo, věřím, že v některých divácích zůstávají nějaké myšlenky. To je strašně krásné, když to takhle funguje. Spíš ale myslím, že v lidech nejlépe zůstane takový jakoby obraz té inscenace. Bývá to stejný pocit, dojem, jako když se namaluje obraz nebo složí píseň. V divadle jsou to samozřejmě herecké osobnosti.

Kdybyste se mohla vrátit do prvních let své kariéry ve Státním divadle Brno, kterou roli byste si ráda zopakovala?

Skoro všechny. Já jsem hrála v „Mahence“ krásné role, zrovna tak jako v Městském divadle Brno. V tomto jsem možná opravdu jedna ze šťastných hereček, už jsem to řekla v několika interview. Není to žádná chloubka, jsem prostě ráda, že jsem si ty role mohla zahrát. Z rolí, které bych ráda opakovala, jen tak ná mátkou: Natašu Rostovovou z Vojny a míru, s chutí bych si zahrála Julii v Shakespearově tragédii a také Sartrovu Kasandru v Trójkách, Goldu v krásné inscenaci Tovje vdává dcery a další.

Platí to též o televizních rolích?

Jsou inscenace, které jsem měla nesmírně ráda. Když se takhle ptáte, chtěla bych třeba, aby pokračoval seriál Četnické humoresky... - samozřejmě s „mojí“ Vladěnkou Šiktancovou.

Z pozdějších rolí pro vás určitě byla výjimečná Cenou Thálie ozdobená Alžběta Anglická již na scéně Městského divadla Brno...

V mnohém ojedinělá a jedinečná, těžko se to popisuje. Zajímavá byla třeba také Kristína ve hře Smutek sluší Elektré nebo Leviová v Hello, Dolly či Runa v Radúzovi a Mahuleně. Jsou role, které ve mně zanechaly pocit hereckého štěstíčka. Vybavují se mi další a další...

Trápíte se dětmi?

Trápila! Protože jsem byla hloupá. Trápila jsem

se, protože jsem herečka. Dneska už bych to dělala zase jinak. Ale člověk je v podstatě tvor hříšný, jídlo nevyjímaje. Vždycky si říkám, Pane Bože, to přece nemůže být tak nezdравé, když je to tak dobré!

Čím byste přispěla do diskuse na téma televizní seriály tuzemských televizí versus herci?

Není to můj alibismus, co teď řeknu. Nemám na seriály jeden pohled. Někdo je zatracuje, jiný je sleduje. Jsou samozřejmě scénáře, které široká veřejnost velmi kritizuje, ale všichni se na ně dívají. To je jako s bulvárem. Skoro všichni na něj nadávají, a přesto se hodně kupuje a čte.

Váš syn Tomáš jde ve vašich šlépějích?

Nejde, je podnikatel. Ale vystudoval JAMU, chtěl se stát hercem a pak šel trochu jinou cestou.

Jak se vyrovnáváte s končící rolí při derniéře?

To je zvláštní, ještě nikdo mně nedal takovou otázku. Digniéra je konec. O některé roli bych i řekla, že jsem si oddychla. Ale většinou digniér jsem proplula takovým způsobem, že jsem sama v sobě hrála takovou hru, jako kdybych to poslední uvedení nepřijímala. Jako kdybych tu ušeku chtěla prodloužit. Je to moje Achillova pata. Relativita světa mě vždycky velice zraňovala a nevím, jestli jsem schopna se s ní vůbec kdy vyrovnat. A to sakra bolí! O tom se napsalo tolik románů, natočilo filmů - neustále o tom lidí vykládají, filozofují a bádají a nic... Takže, nad relativitou tohoto světa zatím nevyhrájeme.

Nevynechal jsem otázku, na kterou byste ráda odpověděla?

Vždycky se mě ptají, a já tu otázku nemám ráda, jakou roli byste si ještě chtěla zahrát.

Je to tak fádni otázka, že se na to neptám.

To je dobře, že se na to neptáte. Protože já bych vám totiž vůbec nemohla odpovědět. Protože jsou věci, které nějak život zařizuje sám. A já myslím, že je to naprosto v pořádku. Jen to někdy bolí, někdy se u toho člověk směje, někdy to lechtá a někdy štípe, pálí. V každém případě vždycky to je na nějakém osudu, který je určující. I kdybychom se stavěli na hlavu a chtěli nějakou roli, nemusí přijít. A pak přijdou role, které jsou úžasné, báječné a člověk za ně musí divadelnímu Pánubohu poděkovat.

Jan Trojan,
foto: jeř Kratochvíl

S Jiřím Tomkem, Ivanou Vaňkovou a Petrem Štěpánem v komedii

Jak je důležité mít Filipa, režie: Jana Kališová

PETER SHAFFER: EQUUS

Městské divadlo Brno uvedlo jako svou nejnovější premiéru hru Petera Shaffera *Equus*. Ačkoliv tento anglický dramatik získal světovou proslulost hlavně díky hře *Amadeus*, ani drama *Equus* není divadelním příznivcem neznámé. Hodně se u nás psalo zvláště o loňském uvedení hry v Londýně, v níž vytvořil hlavní roli představitel filmového Harryho Pottera Daniel Radcliffe. Brněnskou premiéru slavné hry hodnotí David Kroča.

Režisér brněnského nastudování dramatu *Equus* Zdeněk Černín se v divadelním programu nechal slyšet, že jeho inscenace si se slavnou londýnskou v ničem nezadá. Jde o odvážné vyjádření, zvláště za situace, kdy se od tvůrců hodně očekává. Hned v úvodu bych rád přiznal, že Černí-

numentálním dojmem, jejich pohyb po jevišti má přesnou choreografii, která v určitých momentech dostává podobu vznosného tance. O to více šokuje finální scéna, při níž nahý a pokořený Alan koně oslepi. Vojtěch Blahuta zahrál Alana jako obyčejného, tuctového kluka, který má pouze neobyčejné problémy. I v okamžiku patologické extáze jako by jednal přirozeně a se svou vlastní logikou. Pěkný výkon podává také Hana Holíšová, již se podařilo zahrát mladíkovu přítelkyni Jill jako věrohodnou a životaschopnou hrdinku současnosti. Neméně důležité jsou figury hrdinových rodičů. Zatímco Miroslava Kolářová dodala Alanově matce přesnou dávku nervozity i profesionálních deformací, Josef Jurásek v postavě otce působí matným dojmem, zvláště když trestuhodně zahazuje své klíčové repliky.

Domnívat se, že Shafferův *Equus* je drama o vyšinutém mladíkovi, by byl stejný omyl, jako tvrdit, že jeho hra *Amadeus* věrně popisuje život skladatele Mozarta. Hra vznikla hlavně proto, aby provokovala k závažným otázkám, které souvisejí s nejniternejšími zkušenostmi každého z nás. Černínova inscenace je pokládá otevřeně a s nevšední naléhavostí.

David Kroča, Recenze pro Český rozhlas

NAPSALI O NÁS

nova inscenace nakonec překonává i ta nejnáročnější očekávání.

Předně stojí za povšimnutí, že Shafferovu náročnou, psychologicky propracovanou hru přečetl a ztvárnil pro diváka srozumitelným jazykem. Přitom je od začátku zřejmé, že příběh unaveného psychiatra z provinčního špitálu a jeho sedmnáctiletého pacienta tu není tím nejpodstatnějším. Zápětka je šokující. Mladý Alan se dostává na psychiatrii poté, co ve stájích, v nichž předtím příkladně pracoval, bez zjevné příčiny oslepil půl tuctu koní. Co chlapce přimělo k tomuto hrůznému činu? A jaký je příběh jeho života? To jsou otázky, na něž společně s vyprávěčem hledáme odpověď. V brněnské inscenaci nejde o čisté detektivní pátrání, ačkoliv napětí je všudypřítomné. Životem deplataný psychiatr v podání soustředěného a suggestivního Viktora Skály obnažuje kořeny pacientova jednání, přičemž současně odhaluje svá vlastní tajemství.

Ukazuje se, že jednou z hlavních příčin mladíkova jednání jsou nezdravé rodinné poměry, v nichž vyrůstal. Alan si proto vytváří vlastní svět, v němž vládne kůň. Koně se pro něho stávají symbolem životní síly, jakýmsi přírodním božstvem, které dává uniknout z reality. V klíčové scéně ve stájích, kdy Alan selhává při pokusu o intimní sblížení se svůdnou Jill, jsou právě koně svědkem hrdinova pokoření a paradoxně za to zaplatí.

Inscenace je založena na jednoduchém střídání přítomnosti a retrospektivy, s nimiž se rychle mění také prostory strohé ordinace a tajuplné stáje. Scénograf Jan Dušek pomohl oba protikladné světy působivě oddělit. Zatímco psychiatrickou léčebnu charakterizuje sterilní prostor obklopený čtvercovými obkladačkami, stájím dominují prosvětlená okna, v nichž vidíme hlavy koní s výraznými, hrozivě svítícíma očima. Postavy představují herci v kaštanově hnědých soupřavách se stylizovanými maskami, na nohou mají - mimo chodem přesně podle autorských poznámek - kopyta s kovovými podkovami.

Představitelé koní působí důstojným, až mo-

DUCH KONÍ U BRNĚNSKÝCH MRŠTIKŮ

Již podruhé sáhli dramaturgové brněnského Městského divadla do dílny britského dramatika Petera Shaffera. Možná náhodou, možná záměrně takřka přesně deset let po premiéře oblíbeného *Amadea* v roce 1998. Ovšem pro klasické psychologické konverzace o od Boha nadaném mladém skladateli a jeho černém neschopném stínu Salierim (Roman Vojtek a Martin Havelka) tentokrát „Mrštíci“ zvolili mnohem více kontroverznější kus. Ten stejný, který před časem kontroverzní rolí celosvětově v médiích dostal do zcela jiného světla představitelé čarodějného učně Harryho Pottera Daniela Radcliffea. A na plátna kin se dostal již v roce 1977 zásluhou režiséra Sidneyho Lumeta s Richardem Burtonem v hlavní roli. *Equus*.

Do ordinace zkušeného psychiatra Martina Dysarta, učebnicového příkladu syndromu vyhoření, se dostává neschopný mladík Alan Strang. Na Dysartovu psychiatrickou kliniku jej poslala po přesvědčení zbytku trestního senátu soudkyně. Stranga soudí za zvláštní čin - ve stáji, kde neškodný introvertní mladík vypomáhal, oslepil šest koní. Vyhořelý Dysart, který přese vše své vyhoření má rád temnoty lidských duší, začne pozvolna odkrývat Alanovy běsy.

Podstatnější funkci než se může nezavěcenému zdát, má v Alanově životě ambivalence životních postojů jeho rodičů. Odstranění obrazu Krista, který do jeho pokoje zavěsila jeho hluboce věřící matka, jeho ještě nevěřícím otcem se ukáže jako ne tak neškodný počín, jak by se mohlo na první pohled zdát...

Režisér Zdeněk Černín se nezalekl stejně kontroverzního zpracování jako britští divadelníci. Obdobně jako už ne dětský čaroděj Daniel Radcliffe se nezalekl „full monthly“ účinkování i nováček

městského divadelního souboru Vojtěch Blahuta svou roli ztvárňuje doslova „na kůži“. A přesun z předchozích vedlejších rolí do popředí scény mu svědčí. Jeho Alan má skutečně aureolu nevinného chlapce, který neměl pro svůj psychický rozvoj dostatečnou oporu v sociální děloze své rodiny, a tak se nedokáže vyrovnat s prvním „velkým“ neúspěchem.

Viktor Skála se po delší době konečně vymaňuje (odsdkovy do Divadla U stolu nepočítaje) z řad chavých rolí v taškařicích o boji o srdce té správné dívky a podobných. Psychiatr Dysart bojuje sám se sebou a svými pochybami, ale jako pravý profesionál dokáže, někdy i pomocí fint, otevřít nitro ublíženého mladíka. Tak, že veselé reklamní popěvky pomalu vystřídá silná osobní zpověď. Hana Holišová dokázala, že dokáže se nejen sladce rodně poutat, ale umí i Jill Masonovou vystříhnout jako postavu z masa a kostí. I Josef Jurásek a Mirka Kolářová rozehrají rozpor rodičovského páru na malém prostoru dostatečně.

Znamená vyléčit člověka zbavit ho jeho vášně? O tom se hraje v Equovi.

Pavel Gejdoš, České noviny, 18. 2. 2008

FRAŠKA VSKUTKU K POPUKÁNÍ POZVÁNÍ DO DIVADLA NA CHARLEYOVU TETU

Vtrhla na Lidickou 16. prosince 2007 (začátek zkoušek 2. 11. v 10 h) s obrovskou vervou a silou. Režisér Gustav Skála (ujal se rovněž choreografie) společně s Ondřejem Šrámkem (rovněž dramaturgická spolupráce) zasáhli i do úpravy textu. O výborný, nový, zevrubný a přesný překlad originálu se postaral dramaturg Jiří Závís. Představení srší vtipem, gagy, je v dobrém slova smyslu bulvární, avšak nevybočuje za hranice vkusu. Neboť, jak praví Jiří Závís v souvislosti s uvedením: „Bulvární není vulgární“.

Před premiérou bylo přiznáno, že text dáva všem vynikající hereckou příležitost a především výraznou možnost si „zablbnout“, což se zcela naplnilo a neúprosně vyvrátilo pověru, že když se baví herci, tak hlediště smutní. Diváci se okamžitě dostali do varu, nešetřili potleskem a doslova říčeli smíchem. Samozřejmě, že zásluhu na tom měli ti na jevišti. V hlavní roli Babberlyho, tedy Charleyovy tety, exeloval Igor Ondříček, stejně lze tvrdit také o Alanu Novotném (Charley) a Petru Štěpánovi (Jack Chesney). Trojice se vzorně doplňovala. Skvělý je také Zdeněk Junák (komicky zamilovaný Spettique), bravurně si vedl Jan Mazák (sluha Brasset). Příznám se, že jsem dlouho neviděl s takovým elánem hrát Josefa Jurásk (plukovník). Rovněž dámy jsou vynikající. Pavla Vitázková (dodatečně blahopřání k společné životní cestě s Dušanem Vitázkem) jako Kitty, Radka Coufalová (Amy), Lenka Janíková (Ela) a také Eva Gorčicová (Donna Lucia), která zaskočila za onemocnělou Irenu Konvalinovou, do hry původně obsazenou.

Prostě, divadlo, jak se sluší a patří. Celkovou pohodu divadelnosti doplňují scéna a kostýmy Evy Brodské. Přesvědčit se může každý, koho trápí splín či pochmurná nálada. Šestá inscenace letošní sezony určitě na dlouhý čas vyprodá Činoherní

scénu. (Připomenu, že týž režisér Gustav Skála v tomto divadle uvedl 27. 4. 1996 „Brouka v hlavě“ a hraje se dosud! Potká stejný osud Charleyovu tetu?)

J. G. Parma, Kultura, ročník II, číslo 1, 2008

NA LIDICKOU DORAZILA MILIONÁŘKA Z BRAZILIE

Rekreativní funkce odjakživa zůstává přirozenou, navíc obecně velmi vyhledávanou složkou jevištního umění a nesnobskému návštěvníkovi není tedy nutno zdůvodňovat, že pozornost věnovaná zábavě (realizované ovšem na patřičně umělecké úrovni) tvoří vítanou součást repertoárové nabídky také v Městském divadle Brno. Po veselohrách z produkce francouzské (naposledy Slaměný klobouk) nebo britské (Vydrž, miláčku!) přišel konečně na řadu (v Brně po dvačtyřiceti letech a v MdB vůbec poprvé) slavný titul viktoriánské Anglie Charleyova tet (1892) od herce a dramatika Brandona Thomase. Stopatnáctiletý kus prošel s rekordní reprízovostí za účasti mnoha renomovaných bavičů nesčetnými světovými divadly.

Populární zápletková komedie s dějem všeobecně známým z meziválečné upravené verze anglisty Zdeňka Vančury získala v MdB na sklonku uplynulého roku (s 2. premiérou přímo na Silvestra) další českojazyčnou verzi, když poučený dramaturg Jiří Závís do nápadně současného slangového lexika i sexuálních dvojsmyslů nově přeložil obě její originálové varianty a umožnil upravovatelům, režiséru Gustavu Skálovi (inscenátorovi úspěšného mrštíkovského evergreenu z r. 1996 Brouk v hlavě) a Ondřejovi Šrámkovi, vytvořit z nich výrazně krácený textový derivát. Mj. eliminují jedno ze tří dějstí, takže výtvarnice Eva Brodská vystačí s realistickým, sportovními rekvizitami oživeným oxfordským interiérem a kaširovanými pergolami kolejišního parku. Zkušený režisér přechýlil komediální mantinely výrazně do poloh bláznivé frašky a přes výstupy pohybově synchronizované (např. činorodých slečen Kitty a Amy Pavly Vitázkové a Radky Coufalové) popřával co nejvíce volnosti hercům. Spolehlivě si vedou např. Igor Ondříček v dominantní převlekové „gardedámové“ roli lorda Babberleyho, Petr Štěpán jakožto kolega Jack, Jan Mazák coby jeho potuchový sluha Brasset nebo sympaticky uměřený plukovník Chesney Josefa Jurásk.

Vit Závorský, Kam, příloha, březen 2008

EXCELENTNÍ ONDŘÍČKOVA TETA

Vskutku brilantní nastudování Thomasovy komedie Charleyova tet nabídl v prosincové premiéře Činoherní scéna Městského divadla Brno, a to v úpravě, režii a choreografii Gustava Skály.

V době prosincové premiéry v Městském divadle Brno oslavila hra rovných 115 let od svého prvního uvedení. Za tu dobu byla Teta přeložena do mnoha jazyků, stala se oblíbeným titulem divadelních scén po celém světě a dočkala se i filmových a televizních zpracování.

Brněnská Charleyova tet a dočkala určitých

*Magda Vítková,
Jitka Horčicová*

*Martina Severová,
Vladimíra Spurná,
Miloslav Čížek*

*Lenka Bartolšicová,
Robert Jícha,
Jitka Horčicová*

*Uprostřed
Lenka Bartolšicová*

*Miloslav Čížek,
Magda Vítková,
Robert Jícha*

Balet

Magda Vítková

*Uprostřed
Martina Severová*

Robert Jícha

Magda Vítková

*Magda Vítková,
Robert Jícha*

RENDEZ-VOUS S OPERETOU

Režie: Miloslav Čížek
Choreografie: Jiří Kyselák

Premiéra 12. března 2008

*Martina Severová,
Robert Jícha*

*Robert Jícha,
Miloslav Čížek*

*Vladimíra Spurná,
Jiří Zmídlach,
Libuše Bartošková,
Michal Sebek,
Marta Margoldová,
Robert Jícha,
Jitka Horčicová*

Balet

drobných úprav, které z ní činí doslova gejzír situačního, slovního i scénického humoru. Hlavním činitelem inscenačního týmu je Gustav Skála, spoluautor úpravy (spolu s Ondřejem Šrámkem), režisér a choreograf nastudování. Jeho koncepce staví na propracovaných detailech prakticky každé sekundy představení, a to ať už jde o akci či pouhou situaci. Hraje se na scéně a v kostýmech Evy Brodské, které umocňují atmosféru a podtrhují děj.

Naprostou úžasnou jsou rovněž výkony jednotlivých představitelů v čele s Igorem Ondříčkem v roli Tetičky. Jeho skvělými sekundanty jsou Petr Štěpán (Jack) a Alan Novotný (Charley). Ondříček rozehrává svoji tetičku s bezkonkurenční hereckou bravurou, za niž je odměňován bouřlivými ovacemi publika.

Zkrátka, Charleyova teta v Městském divadle patří k těm nejpovedenějším kouskům současných divadelních scén.

Iveta Macková, Kult, únor 2008

ČERVENÝ A ČERNÝ

Není to poprvé, co se bytostní brněňští divadelníci rozhoupali ke spolupráci. Jejich Balada pro banditu na motivy Olbrachtova Nikolaj Suhaje loupežníka, autorsky na zapřenou, se stala legendou brněnské Husy na provázku 70. let. Muzikál Nana podle Zolova románu se dočkal nominací na Cenu Alfreda Radoka... Zkusili to spolu znovu, tentokrát na půdorys Stendhalova příběhu o kariéře zastánce poražených Napoleonových idejí Julienu Sorela (Dušan Vítězek). Nezbytné muzikálové zjednodušení přivedlo část kritiků na pokraj infarktu. Postavy na jevišti jsou prý podpírány vyznávanými božstvy. Sorel Napoleonem (Jan Apolenář), paní de Renal (Ivana Vaňková) Pannou Marií (Hana Holíšová), volnomyšlenkářská Mathilde de la Mole (Soňa Jányová) Voltairem... Na jevišti to ale jiskří politickými i lidskými vášněmi. Dominantní je Štědroňova hudba. Profesor brněnské muzikologie je mistrem invenčních variací historických hudebních stylů. Červená a bílá - krev a smrt - dominují ve výpravné scéně Davida Bazika, v kostýmech Sylvy Hanákové. Městské divadlo potvrdilo, že ať se to komu líbí nebo ne, je divadlem roku 2007.

Jiří P. Kříž, Xantypa, 21. 1. 2008

ČERVENÝ A ČERNÝ MEZI RISKANTNÍ KARIÉROU A UPŘÍMNÝM CITEM

Městské divadlo Brno zvolilo (brzy po úspěšné domácí prezentaci amerického muzikálu Fame) loňského roku její hudební podobu, a to původní „porevoluční pop-operu“ všestranného literáta Milana Uhdého a skladatele Miloše Štědroňe. Oba Brňané si „padli do noty“ už vícekrát: připomeňme „provázkovské“ tituly Balada pro banditu a Pohádka máje nebo z MdB zdařilou adaptaci Zolovy Nany. Uhdého textové kvality (byť tragicky laděné) libreto respektuje požadavky muzikálové sféry. Tomuto pohledu, kompatibilnímu s „polyžánrovou“, mnoha inspiračními zdroji i citacemi napájenou Štědroňovou partiturou (od Marseillaisy přes ruskou klasiku po názvuky jazzu a rocku), vychází vstříc celý in-

scenátorický tým (dramaturgyně Pavlína Hoggard, dirigenti Jiří Petrdlík a Igor Rusinco, choreografka Lenka Dřímálová, výtvarníci David Bazika a Sylva Hanáková) poprvé v MdB hostujícího pražského režiséra Juraje Deáka. S kostýmním využitím zmíněné kontrastní symboliky a mnohotvárných kinetických dispozic Hudební scény dostává alternativně ústřední milostný trojúhelník (na premiéře Dušan Vítězek jako Julien Sorel, Ivana Vaňková coby Paní de Renal a Soňa Jányová v postavě Mathilde de la Mole) připsané, z obrazových rámu do děje přímo vstupující „mentory“ - granatníky doprovázeného Bonaparta (nepřehlédnutelný Jan Apolenář), jezuitského Představeného (Martin Havelka), Pannu Marii (Hana Holíšová) s andělskou družinou a konečně Voltaira (Viktor Skála). Poselství nedlouhého večera se pak koncentruje do Julienova finálového prozření o životní dominanci obapolné lásky.

Vít Závodský, Kam, č. 2, 2008

ČESKÁ KRITIKA OCENJUJE BRNĚNSKÉ INSCENACE

Již po patnácté byl na přelomu roku vyhlášen prestižní anketa celostátního čtrnáctideníku Divadelní noviny. Přispělo do ní tentokrát 93 zsvěcených účastníků, hlavně kritiků, publicistů a teatrologů, ale též vybraných divadelníků, dramatiků a dalších Thálií blízkých osobností. Jako obvykle si respondenti všimli převážně inscenací pražských, resp. oněch předvedených na rozličných festivalech. O to příjemněji překvapí a širší diváckou i čtenářskou pozornost si zaslouží fakt, že také tentokrát (jako předloni a loni) dosáhlo pozoruhodných výsledků právě Brno, kde ostatně několik oslovených publicistů působí. Moravská metropole se totiž s celkovými 14 body prosadila díky pěti souborům hned osmi tituly. Největší podíl tu má - nikoli poprvé - Městské divadlo Brno, a to čínoherní i hudební linií svého repertoáru. Pomyslné čtvrté místo celostátního „žebříčku“ získala sedmi hlasy dramaturgicky objevná modelová historická tragédie Dmitrije Merežkovského Smrt Pavla I., nastudovaná Hanou Burešovou s vynikající titulní kreací Erika Parduse. Zaslouženou pozornost vzbudily rovněž zdejší Mošovy české premiéry amerických muzikálů Čarodějky z Eastwicku a Fame (Cesta za slávou).

Vít Závodský, Kam, příloha, březen 2008

KDO U NÁS NYNÍ KRALUJE MUZIKÁLŮM A OPERETÁM?

V letošním 15. ročníku Ceny Thálie budou kromě cen v oblasti baletní, činoherní a operetní (o nichž jsme se zmínili předevčírem) opět udělována také ocenění v oblasti muzikálové a operetní, případně z dalších hudebně-dramatických žánrů. Vyhlášení Ceny Thálie 2007 se uskuteční v sobotu 29. března - již tradičně v pražském Národním divadle. Ceremoniál bude jako obvykle vysílat v přímém přenosu Česká televize.

Velkou pozornost odborníků i širokého publika loni vzbudilo kromě muzikálových inscenací Městského divadla v Brně také ojedinělé nastudování operety Čardášová princezna od Emmericha Kálmána.

Také muzikál Čarodějky z Eastwicu, který vytvořil John Dempsey a D. P. Rowe, sklízí na scéně Městského divadla Brno oprávněně frenetické potlesky nikoliv jen nezasvěcených sebezahledných fandů a fanynek z muzikálové oblasti, ale i odborníků z řad vskutku seriózních recenzentů, nikoliv jen současných mediálních přísluhořů, jak je to patrné u některých jiných - zejména pražských muzikálových - scén. V překladu a s texty písní z pera zkušeného Jiřího Joska se v hudebním nastudování Jiřího Petrdlíka pod taktovkou Dana Kalouska za citlivého režijního vedení Stanislava Moši od loňského února ve světoznámém dile úspěšně představuje také další nominovaná zpěvačka - je jí Jitka Čvančarová. Jako všestrannou kultivovanou činoherečku ji zná i pražské publikum. V muzikálové roli Sukiie Čvančarová nabízí přesvědčivý herecký výkon, jenž doplňuje neméně kvalitním zvládnutím pěvecké a pohybové stránky.

Také za mimořádný mužský jevištní výkon se porotci rozhodli nominace udělit představitelům z pražské karlínské scény a brněnského Městského divadla.

V muzikálu Čarodějky z Eastwicu na scéně brněnského Městského divadla sice exceluje řada vynikajících protagonistů, ale k těm nejvýraznějším patří také Petr Štěpán. Talentovaný umělec byl patrně největším objevem uplynulého roku. V postavě Darryla van Horna ovládá přesvědčivě vše, co jeho role vyžaduje. Vyjadřuje bravurně všechny charakterové zvraty své postavy i složitost vztahů k dalším figurám, čímž má mimořádnou zásluhu na úspěchu stále beznadějně vyprodané inscenace v režii Stanislava Moši.

(the), Haló noviny, 16. 2. 2008

PARDUSE ZAPLAVILY NOMINACE, PRVNÍ UŽ ZAČAL PROMĚŇOVAT

Herec Městského divadla Brno Erik Pardus se octl doslova v záplavě nominací na všemožné divadelní ceny. A některé z nich už začal proměňovat.

Známy strážmistr Zahálka z televizního seriálu Četnické humoresky v neděli získal cenu na přehlídce České divadlo. A to je Pardus letos nominovaný také na Cenu Thálie a cenu Alfréda Radoka.

„Při nedělním slavnostním zahájení 13. ročníku festivalu České divadlo 2008 získal cenu za mimořádný herecký výkon,“ uvedla za hercovu mateřskou scénu Lucie Broučková.

Porota Parduse tentokrát odměnila za roli Arthura Kirsche v Mittererově dramatu V jámě lvové, které Městské divadlo Brno na této přehlídce uvedlo už vloni. Za stejný výkon byl Pardus odměněn už v listopadu brněnskými diváky cenou Křídla. Bodoval totiž v kategorii Nejpopulárnější herec a získal navíc i Cenu kolegia Dokořán vyhlášenou v jeho mateřském divadle.

„Je to milé a velmi příjemné. Kdo říká, že ne, je blb,“ komentuje s nadsázkou herec otázku na záplavu nominací i cen. Jedním dechem ale vyslovuje i podezření, zda nejde o skrytý náznak konce jeho kariéry. „Nejvíce cen přece vždy dostávají ti, jimž na onen svět mnoho nezbývá,“ zavtipkoval herec. A dodal: „Ať je to jak chce, těším se, že trofeje, které jsem dosud získal, jednou ukážu svým vnukům.“

Pardus má ještě šanci v nadcházejících týdnech získat prestižní Cenu Alfréda Radoka a Cenu Thálie za svůj výkon v Merežkovského dramatu Smrt Pavla I.

(mlk), MF Dnes, 5. 2. 2008

ERIK PARDUS ZÍSKAL CENU ČESKÉHO DIVADLA

Člen Městského divadla Brno si V jámě lvové zahrál Arthura Kirsche. Za tento herecký výkon ho v neděli ocenila porota

Herec brněnského Městského divadla sbírá v poslední době samé nominace. Na nedělním slavnostním zahájení třináctého ročníku festivalu České divadlo 2008 v pražském Divadle na Vinohradech získal cenu za mimořádný herecký výkon. Zároveň je nominovaný na letošní Cenu Thálie a Cenu Alfréda Radoka.

Rodák z Uherského Hradiště se po vystudování Janáčkovy akademie múzických umění stal členem hereckého sboru Městského divadla v Brně.

Od té doby ztvárnil několik významných rolí. Mezi nimi například Toffola v Poprasku na laguně, Howarda Wagnera ve Smrti obchodního cestujícího nebo Kňoura v Mistrovi a Markétce.

Televizní diváci si jeho tvář spojují se strážmistrem Zahálkou, který se na obrazovkách objevoval v Četnických humoreskách.

Porota brněnského herce v neděli ocenila za roli Arthura Kirsche v Mittererově dramatu V jámě lvové, kterou se Městské divadlo prezentovalo na přehlídce divadel loni.

Za tuž hru už Parduse odměnili brněnští diváci v listopadu minulého roku Cenou „Křídla“ v kategorii Nejpopulárnější herec a Cenou kolegia Dokořán.

V Městském divadle Brno patří významnaný herec k těm, kteří obsazují samé zajímavé role. „Erik Pardus začíná své zatím nejvýraznější kariéru umělecké období,“ vyjádřil se ředitel divadla Stanislav Moša.

Na úspěchu herce se podílí i jeho další nominace na Cenu Thálie za ztvárnění titulní role v Merežkovského Smrti Pavla I. Mezi dalšími herci, kteří se o prestižní cenu budou ucházet, jsou hereci Simona Stašová a Vladimír Kratina. Vyhlášení se uskuteční devětatvacátého března v Národním divadle v Praze.

„Je to naprosto nebyvalé a máme u nás v divadle přirozenou radost a jsme na něj pyšní. I kdyby tyto ceny nezískal, naše obecnost moc dobře ví, jak výjimečný herec to je,“ pochválil Moša Parduse.

Na celoroční přehlídce regionálních profesionálních scén České divadlo 2008, nad níž převzala záštitu první dáma Livia Klausová, ministr kultury Václav Jehlička a pražský primátor Pavel Bém.

Martina Harthová, Deník, 6. 2. 2008

Erik Pardus, herec Městského divadla v Brně, získal cenu Českého divadlo. O herectví říká: NERVOZITA Z MĚ JEŠTĚ NEOPADLA
Městské divadlo v Brně teď slaví. Herec Erik

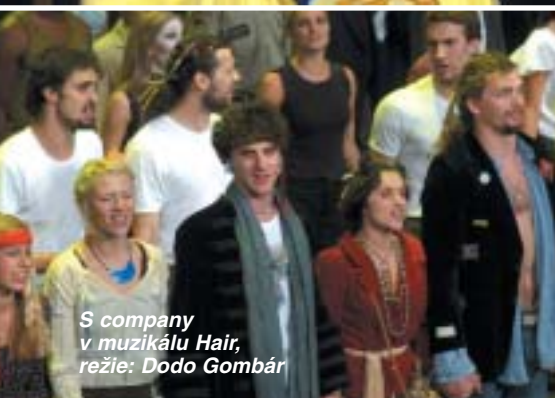
Pokračování na straně 34

*S Radkou Coufalovou
v operetě Ferdinand, kd'E ste?,
režie: Thomas Schulte-Michels*

*S Janem Mazákem
a Ladislavem Kolářem
v dramatu Smrt Pavla I.,
režie: Hana Burešová*

*S company
v muzikálu Hair,
režie: Dodo Gombár*

*V muzikálu
Jesus Christ Superstar,
režie: Stanislav Moša*

*S Terezou Martínkovou
v inscenaci
Labyrint světa
a ráj srdce,
režie:
Aleš
Bergman*

*S Evou Gorčicovou
v operetě Ferdinand, kd'E ste?,
režie: Thomas Schulte-Michels*

*S company
v muzikálu Zahrada divů,
režie: Stanislav Moša*

*V koncertním
představení
Muzikály z Broadwaye,
režie: Stanislav Moša*

SALON MdB OLDŘICH SMYSL

*S Radkou Coufalovou
v muzikálu Zahrada divů,
režie: Stanislav Moša*

*V muzikálu
Jesus Christ Superstar,
režie: Stanislav Moša*

Pardus, několikaletý člen souboru, získal v neděli třetího února cenu Českého divadla za mimořádný herecký výkon. Zároveň je nominovaný na letošní Cenu Thálie a Cenu Alfréda Radoka.

Co pro vás znamená cena Českého divadla?

V každém případě mě to velmi potěšilo. Pro každého herce by to bylo hezké pohlázení. Při zvláštním ceremoniału jsme byli vyzýváni na jeviště, kde výherci dostali cenu a diplom. Druhé místo získal kolega z Mahenova divadla Václav Vašák. Když cenu přebíral, viděl jsem, jak na mě ze zákulisí Zdeněk Junák pomrkává, že to mám v kapse a žertovně na mě gestikuloval, abych z toho nezpychl. Zároveň to bylo moc příjemné setkání s paní Livií Klausovou, z jejichž rukou jsem cenu Českého divadla přebíral.

Kdo je Arthur Kirsch, postava Mittererova dramatu V jámě Ilové, za niž jste cenu obdržel?

Herc Arthur Kirsch je kvůli svému židovskému původu vyštván z divadla. Asi po roce se vrátí zpět jako zarostlý sedlák přestrojený za „pravého“ Němce, který chce hrát v komedie německého nacistického charakteru. Lidé ho v průběhu poznávají, podstatné je to, že se vrátil. Chce se mstít lidem, kteří mu ublížili. Ve dvou případech se mu to podaří. Nakonec však zjistí, že pořekadlo „Co nechceš, aby druzí dělali tobě, nedělej ty jiným“ funguje u něj jako prozření. Nakonec totiž říká: „Už je toho moc, už jsem to přehnal.“ Mám to tak i v osobním životě. Co neznám a nechápu, neodsuzuji.

Doma už máte cenu Křídla v kategorii Nejpopulárnější herec a cenu kolegia Dokořán. Kdo je uděluje?

Jsou to ceny publika. Ta za Nejpopulárnějšího herce mě skutečně překvapila, poněvadž máme v divadle takové dravce jako Petra Štěpána, Igora Ondříčka a Martina Havelku. Takže takového hodnocení diváků za celoroční fungování a oblibu si vážím. Cenu kolegia Dokořán jsem získal také za roli Arthura Kirsche ve hře V jámě Ilové. Takže teď mám ceny tři a jsem ještě nominovaný na Cenu Thálie a Cenu Alfréda Radoka za roli cara ve hře Smrt Pavla I. Když je nedostanu, tak v každém případě vyhrají tři dva. To mi stačí.

Jak na váš úspěch reagovali kolegové z divadla?

Kamarádi dobře. Nechci propagovat náš divadelní soubor a říkat, že máme nejlepší vztahy, jaké mít můžeme. Jsem však přesvědčený, že mi můj úspěch nikdo ve zlém nezávidí nebo mi ho nepřeje. Pokud ano, v žádném případě o tom nevím. Když například Ioni vyhrála Radka Coufalová Cenu Thálie, brali jsme to jako kolektivní úspěch. Všichni jsme stáli v době vyhlášení na vrátnici našeho divadla a když Radka Coufalová Cenu získala, byla to děsná vřava a potlesk.

Znamená to, že máte tak dobrý kolektiv?

Nechci Městskému divadlu v Brně dělat reklamu. Je ale pravda, že v poslední době mám pocit, že jsme se zkrátka dobře sešli. Vzájemný úspěch si všichni přejeme.

Jak vás obohatily televizní herecké zkušenosti?

Postava Pídi v Romanci za korunu byla asi moje

největší filmová role. Strávil jsem pěkný půlrok v Praze, v době, kdy jsem ještě studoval na konzervatoři. Diváci mě jinak mohou znát třeba z Četnických humoresek. Televize a divadlo jsou zároveň odlišné, rozhodně to nelze srovnávat. Rozdíl je samozřejmě i ve finančním ohodnocení. Ale nestěžuji si. Pro mě je divadlo přijatelnější hlavně z důvodu nervozity, která na mě padne před každým větším představením.

I tak zkušený herec bývá nervózní?

Samozřejmě. Kdo z herců říká, že trému nemá, tak nemluví pravdu. To, co se stane na jevišti, není možné vzít zpět. Žádný režisér nemůže říct stop. Člověk v daném okamžiku ví, že vše je jen a pouze na něm. A to je nesmírně odpovědné. Zatímco ve filmu se jednotlivé scény natáčejí několikrát a mohou se neustále cizelovat. S prvními slovy stres odpadává, protože je potřeba se na roli soustředit. Jednou mi dokonce kamarád doktor měřil tep před premiérou, nekoučil mi o padesát procent.

Jaké role vám víc sedí? Komedialní, nebo dramatické?

Divadlo mám rád celoplošně. Neříkám, že mě netěší velké role. Ty malé ale mají výhodu v tom, že člověk může improvizovat a roli si více užít. U náročnějších textů se totiž herec intenzivně zabývá tím, co říká. Pokud jde o žánr, mám rád každý. K jakékoliv roli si vždy musím vytvořit vztah. Bez toho nelze být dobrým hercem. Do všeho dávám kus svého já, kus práce, trávím nad tím čas. Už z tohoto důvodu si kterékoliv postavy vážím. Prostě proto, že jsem se na ní nadřel.

Jste ve fázi, kdy si můžete vybírat, co byste rád ztvárnil?

Taková celebrita nejsem. Režisér mě obsadil, já to беру jako pracovní a radostný příkaz a tím to končí. Jsem rád, že zase budu něco hrát, protože herec bez práce je smutný herec. Jisté hranice však mám, dokážu si představit, že bych odmítl na jevišti udělat něco, co mi bylo příliš. Nikdy mě nezasáhla touha po nějaké konkrétní roli.

Nikdy žádná postava nelákala natolik, že byste jí chtěl být?

Divadlo je kreativní záležitost, to určitě. Kromě toho je to práce jako každá jiná. Rád bych si třeba zahrál každou roli jakou hraje Ivan Trojan, ale chtěl bych jí zahrát tak, jak to dělá Ivan Trojan. To ale nejde. Je to můj kamarád, který je výborný herec, ale jeho role hrát nemůžu.

Je pravda, že bez talentu se člověk dobrým hercem nestane?

V Brně jsem dosáhl maximálního hereckého vzdělání - šest let konzervatoře a čtyři roky Janáčkovy akademie múzických umění, celkem tedy deset let. V některých situacích si uvědomuji, že ani takové vzdělání mi není nic platné. Talent se naučit nedá. Znáám spoustu dobrých herců, kteří tento obor nikdy nestudovali a dnes patří k profesionálům.

Po vystudování Janáčkovy akademie jste začal hrát v Městském divadle a jste v něm dosud. Jak vypadal začátek?

Angažoval mě tehdejší ředitel Pásek a od té doby jsem se z divadla nehnul. Nejdřív jsem dostal nabídku z Hradce Králové, ale víc jsem chtěl do

Brna. Napsal jsem do brněnského divadla dopis, ale nepřišla mi žádná odpověď. Jednou jsem pana ředitele potkal na chodbě, protože byl zároveň vedoucím herecké katedry, a zeptal jsem se, zda mám do Hradce Králové kývnout. Jeho odpověď zněla: napiš do Hradce, že ne a odešel. Následovala bujará oslava.

A co Praha a tamější divadelní scéna. Nikdy vás nelákala?

V Praze jsem byl rok v letech 1981 až 1982 v tehdejším armádním uměleckém souboru Víta Nejedlého, přijímal mě Marek Eben. Vyhrál jsem konkurz do zábavné skupiny, ale byl to ztracený rok. Pamatuji si historku, kdy jsem chtěl zazpívat Práminěk vlasů a zahrát na klavír. Spletl jsem to a Marek Eben se zvedl, sedl si za klavír a doprovázel mě. Táta mi kdysi dávno říkal, že člověk je doma tam, kde má známého lékaře, hostinského a policajta. Já k tomu ještě přidávám, kde má známého ředitele divadla a primátora. V Praze nikoho neznám, jsem tam bezprizorný. Navíc mám raději klidnější prostředí. A to neříkám kvůli tomu promámenému roku v Praze.

A co teď zkoušíte?

Pracujeme na hře Jánošík aneb Na skle malované. Kolega herec Stanislav Slovák poprvé režiruje. Herci, když se stanou režiséry, tak bývají většinou hodně dobří. Se Zdeňkem Junákem hraje ústřední postavy - Odpovědník a Dopovědník. Jsme takoví průvodci celého představení.

Martina Harthová, Deník, 11. 2. 2008

Brno se prezentovalo v listopadu 2007 v Bruselu za účasti primátora a první náměstkyně i poslanců Evropského parlamentu přímo v prostorách parlamentu výstavou brněnské Společnosti K2001 Židé v Čechách a na Moravě a tematicky spjatým představením Městského divadla Brno V jámě Iové v Theatre du Vaudeville. V galerii před vchodem do divadla se setkala herečka Alena Antalová, která si - aby mohla vystupovat - s sebou musela vzít miminko Elenku a manžela, s primátorem města Brna Romanem Onderkou a 1. náměstkyní primátora Barbarou Javorovou. Světově proslulá hra Felixe Mitterera v brilantním podání herců MdB sklídila pak večer ve vyprodaném divadelním sále zasloužené obrovský aplaus.

Informační zpravodaj o zahraničních aktivitách města Brna, leden 2008

HEREČKY POMOHOU V BOJI S RAKOVINOU

Čtyři herečky Městského divadla Brno Alena Antalová, Radka Coufalová, Johana Gazdíková a Markéta Sedláčková jsou mezi dvanáctkou známých žen, které nafotí společně se svými dětmi kalendář, s jehož pomocí chce Masarykův onkologický ústav bojovat proti rakovině prsu u žen.

Projekt má ženám připomenout důležitost prevence a donutit je chodit na pravidelné mamografické prohlídky. Kostýmy pro focení navrhnou studenti Střední průmyslové školy oděvní v Prostějově a kalendář má svým vyzněním připomínat pohádku.

„Ten projekt se mi líbí a přijde mi jako samozřejmost, že jsem se do něj zapojila. Měl by to udělat každý z nás, kdo má tu možnost,“ vysvětlila

včera při představování budoucího kalendáře Alena Antalová. Ve scénáři focení jí připadl měsíc září. „Obrázek má být z vinobraní, tak jsem zdědávám, jak to bude vypadat. Už brali míry na kostým mně i mé dceři Elence. Jak ta ale bude vypadat v září, netuším, už teď je tlustoška,“ popsala se smíchem Antalová.

I díky své účasti na projektu herečka plánuje, že bude přísnější na svou maminku. „Trošku zlobí a na preventivní prohlídky moc nechodí, budu jí muset pořádně domluvit,“ řekla.

Focení startuje za týden, první snímky pro měsíce leden a únor budou vznikat vysoko v horách. „Hory mně ani synovi nevdají, jenom by se hodilo hezké počasí. Kdyby bylo škaredě, na focení venku by se přemlouval jen těžko,“ uvedla Johana Gazdíková, maminka měsíce února.

Důležitost prevence a včasného zachycení onemocnění často zdůrazňuje i ředitel onkologického ústavu Rostislav Vyzula. „Loni jsme zachránili 1200 žen tím, že jsme u nich rakovinu zjistili ve velmi časném stadiu. To znamenalo, že po drobném chirurgickém zákroku se tyto pacientky zcela uzdravily,“ popsal. Podle něj na mamografická vyšetření chodí pořad méně žen, než kolik by mohlo. „Je to pouze 45 procent z těch, které by jim vzhledem ke svému věku měly projít,“ tvrdí Vyzula.

Kalendář na podporu prevence bude vydán pro rok 2009. Podobu jeho distribuce nemocnice zatím řeší. „Samí na jeho prodej nemáme povolení, hledáme tedy jiná řešení. Například prodej prostřednictvím neziskové organizace,“ popsala Zuzana Joukalová, tisková mluvčí ústavu.

(zof), Právo, 18. 2. 2008

KOUZELNÝ NEW YORK

STANISLAV MOŠA, ředitel Městského divadla Brno

Před několika dny jsem se vrátil z New Yorku, kde jsem jednal o autorských právech na díla, která bychom v blízké budoucnosti rádi uvedli v našem divadle.

Při té příležitosti jsem navštívil pět muzikálových inscenací, které mi mí přátelé doporučili. Zcela úchvatný zážitek mě potkal při návštěvě muzikálu „Procitnutí jara“ napsaného podle slavného Wedekindova dramatu. V loňském roce to bylo nejlepší broadwayské představení, získalo osm cen Tony. Představení postavené na interpretačních výkonech, senzačně jednoduchém a přitom účinném orchestrálním aranžmá - jenom pět nástrojů, silný příběh, nebyvalý kolektivní výkon, dokonale zvuk i světla. Prostě kouzelné!

Ještě jeden mimořádný newyorský zážitek mám. Byl jsem se podívat na výstavě Petra Sise, brněnského rodáka, která probíhala na Manhattanu.

Tomu, kdo se na ni do New Yorku nedostane, doporučuji koupit jeho knihu Zeď, která u nás nedávno vyšla a právě originály kreseb z ní byly v New Yorku vystavovány. Jsou úžasné! Není tedy divu, že vernisáže se zúčastnil i Miloš Forman.

Deník, 23. 2. 2008

Eduardo Rovner

PŘIPRAVUJEME

EDUARDO ROVNER VRÁTILA SE JEDNOU V NOCI

Na jeviště Městského divadla Brno vstupuje svou hrou *Vrátila se jednou v noci* argentinský autor Eduardo Rovner. Ve své minulosti vystřídal řadu profesí. Byl elektrotechnikem, sociálním psychologem, hudebníkem a pracoval s těžce postiženými. A také se věnoval divadlu. Jako umělecký šéf Městského divadla San Martín v Buenos Aires.

Vrátila se jednou v noci je hrou bilanční. Sám autor o vzniku hry říká, že ji psal osm let (od poloviny let osmdesátých do roku 1993). Jednou v myšlenkách, když vyčítal matce ústrky a neúspěchy, které mu připravil život, se mu ze skvrny na zdi zjevila deset let mrtvá matka a vyzvala ho, aby ji konečně nechal odpočívat v pokoji. A to byl pro něj výchozí okamžik, od kterého začal odvíjet děj své hry.

V některých zemích Jižní Ameriky není svět živých a mrtvých oddělen tak přísně, jako je tomu u nás. Příbuzní se na hrobech svých předků setkávají, pořádají pikniky, vesele rozprávějí, hodují a také svým mrtvým vyprávějí vše, co prožívají. Podobně i postava naší hry Manuel Stern, pedikér a hráč v kavárenském orchestru, pravidelně navště-

vuje hrob své matky a vypráví jí, co se všechno událo od jeho poslední návštěvy. Jednou, v nestřeženém okamžiku vysloví, že se chce ženit. A pro matku, která chce poznat jeho nastávající, je to signál k tomu, aby se vrátila do světa živých. Od tohoto okamžiku začnou oba, Manuel i matka, hledat k sobě cestu plnou vzájemných překvapení, hádek a rozčarování až k závěrečnému pochopení a smíru.

V ději hry je skryto hned několik tematických rovin. Jednou z nich je střet mezi změnami, jimiž každý z nás projde, a tradicí, jejíž dodržování si žádají předkové. Je zde také přítomno téma „vědomí souvislostí“, toho, co nás spojuje s minulostí, jejíž jsme, ať chceme či ne, součástí a co nám pomáhá nalézat své místo v životě. Je sympatické, že se tak děje v komediální rovině a ve fantastně rozvíjejícím se ději.

Svým laskavým pohledem na svět lidí a jejich směšné starosti získala hra přízeň diváků všude, kde byla uváděna. Od světové premiéry v uruguayském Montevideu byla hrána v Argentině, na Kubě, v Mexiku, USA, Izraeli, Finsku, Španělsku, Francii a také u nás v Ostravě a v Praze.

Hra *Vrátila se jednou v noci* byla také několikrát oceněna. Nejprestižnější cenu **Casa de las América** jí udělila nadace zemí Latinské Ameriky. Předsedou poroty byl světově proslulý kolumbijský spisovatel Gabriel García Márquez. Úspěch hry nepřinesl autorovi jen uspokojení z tvůrčí práce, ale také dostatek prostředků k tomu, že se může věnovat především psaní her. Na svém kontě jich má již více jak dvacet. Učí také na Národní škole dramatického umění a na Fakultě filozofie a humanitních věd v Buenos Aires. Kromě toho vede časopis *Espacio* (Prostor).

Režijně se hry ujal **Emil Horváth**, režisér a herec Národního divadla v Bratislavě a také divadelní pedagog. Ze Slovenska jsou i další členové jeho týmu – scénograf **Peter Čaneky** a hudební skladatel **Peter Mankovecký**. Dramaturgy inscenace jsou **Ondřej Šrámek** a **Tomáš Steiner**. V ústředních postavách Matky a Manuela diváci uvidí **Zdenu Herfortovou** a **Erika Parduse**. Další role vytvoří **Jana Musilová**, **Igor Ondříček**, **Zdeněk Bureš**, **Josef Jurásek**, **Karel Janský**, **Eva Jelínková** a **Miloš Kročil**.

Premiéry hry *Vrátila se jednou v noci* se uskuteční 19. a 20. dubna 2008 na Činoherní scéně Městského divadla Brno.

T. S.